Jaargang 107. Vrijdag, 13 October 1848. No. 82.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De **BETAALMEESTER** in het **ARRONDISSEMENT** *GRONINGEN* geeft kennis, dat dagelijks ten zijnen KANTORE worden BETAALD de *PENSIOENEN* ten laste van den **STAAT** over het DERDE VIERENDEEL JAARS **1848**.

GRONINGEN, 6 October 1848. RENGERS.

HONGARIJE.

PESTH, 2 October.

In het leger [der voor hunne zelfstandigheid strijdende Hongaren] werden gisteren de beide broeders graven *Oedön* en *Eugenius Zichy* als verraders opgehangen. Men heeft bij hen verraderlijke verbindingen met *Jellachich* [den Oostenrijksch-gezinden Banus] ontdekt.

Ten gevolge van een besluit van den Rijksdag, is eene oproeping tot wapening uitgevaardigd. Deze proclamatie heeft vele duizenden in de wapenen gebragt. Oud en jong snelt tot verdediging des lands toe.

ITALIË.

TURIN, 3 October.

De uitgewekene Milanesche staatslieden, die in Turin het revolutionaire Lombardye heeten te vertegenwoordigen, protesteren steeds heftig tegen elk verdrag, bij hetwelk dat land, in welken vorm dan ook, onder Oostenrijk zoude verblijven. Men verlangt hier dringend ondersteuning voor Venetië, hetwelk zich nog te weer stelt, en als het laatste bolwerk van de Lombardysche onafhankelijkheid wordt beschouwd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 October.

Alhier hebben weder voor het Hongaarsche rijk hoogst belangrijke gebeurtenissen plaats gehad. Onder de dagteekeningen van den 3den en den 4den October zijn er namelijk eene koninklijke verordening en een koninklijk rescript, Hongarije betreffende, uitgevaardigd. Bij het eerste wordt de vrijheer *von Recsey von Reese* tot minister president van Hongarije benoemd met last, om een nieuw ministerie te vormen. Bij het tweede geeft de Keizer zijne verontwaardiging over den aan graaf *Lamberg* gepleegden moord te kennen met bijvoeging der volgende besluiten: 1) de Rijksdag wordt ontbonden verklaard; — 2) al deszelfs niet door den Koning bekrachtigde besluiten worden nietig verklaard; — 3) het opperbevel over de geheele legermagt in Hongarije wordt opgedragen aan den Banus *Jellachich*; — 4) tot op het herstel der rust en orde wordt Hongarije aan de krijgswet onderworpen; — 5) de Banus *Jellachich* wordt benoemd tot koninklijken kommissaris, met volle magt, om als 's Konings vertegenwoordiger te handelen; — 6) het vervolgen der moordenaren van *Lamberg* wordt den nieuw benoemden kommissaris ten krachtigste aanbevolen; — 7) het gewoon bestier der zaken zal intusschen door eenige bij de onderscheidene ministeriën daartoe aangewezene beambten worden waargenomen.

— Er verbreidt zich het gerucht, dat hier gisteren avond een koerier van den Aartshertog-Rijksvoogd is aangekomen met eene kennisgeving aan het ministerie. De inhoud dezer mededeeling zoude zijn, dat de centrale magt te Frankfort, tot voorkoming van verdere republikeinsche woelingen, te Weenen, Berlijn en Frankfort 40,000 man rijkstroepen voorloopig in garnizoen zullen leggen.

Van den 7den. [Den lezer verwijzende naar onze bijzondere berigten uit Noord-Duitschland van gisteren avond, deelen wij hier eenige nadere berigten mede, heden avond over Holland ontvangen:]

Het ministerie is ontbonden, de minister van justitie op de vlugt gevangen genomen en bevindt zich in de Aula, terwijl de overige ministers, behalve *Doblhoff* en *Hornbostel*, zich verborgen hebben.

Al de soldaten hebben de stad verlaten en op dit oogenblik, namiddag, heeft de strijd opgehouden. Het landvolk stroomt gewapend af en aan. De geheele keizerlijke familie heeft heden te 8 uur 's morgens Schönbrunn verlaten en zich naar Lintz begeven. Alle troepen, welke Schönbrunn bezet hielden, alsmede 8 kompagniën, welke zoo even van buiten zijn gekomen, zijn haar gevolgd. Het slot Schönbrunn is geheel onbewaakt en alle goederen, equipages, enz. zijn in den loop des dags weggevoerd, om het hof te volgen.

Gisteren zijn hier onderscheidene proclamatiën bekend gemaakt.

1) *Van den Rijksdag*, waarin deze zich vol vertrouwen wendt tot Weenens bevolking, om hem te ondersteunen in de handhaving der orde, en mededeelt, dat hij zich permanent verklaard heeft, om al die maatregelen te nemen, welke noodig zijn voor de orde, veiligheid en vrijheid der burgers; dat hij zich tot den Keizer zal wenden, om al de ministers te doen verwijderen, die 's volks vertrouwen niet bezitten, en te doen vervangen door nieuwe, welke het volk verlangt. De proclamatie besluit met het stellen van de veiligheid der stad, de onschendbaarheid van den rijksdag en den troon, en daardoor ook de welvaart van de monarchie, onder de bescherming der Weener nationale garde.

2) *Van den minister van binnenlandsche zaken aan de nationale garde*, waarbij kennis wordt gegeven, dat de afgevaardigde *Scherzer* benoemd is tot voorloopig opperbevelhebber der nationale garde van Weenen en den omtrek, met dringende uitnoodiging, om onmiddellijk zich onder zijne bevelen te stellen.

3) *Van den Rijksdag aan het volk*, waarin te kennen wordt gegeven, dat de Rijksdag beraadslaagt over de maatregelen, om de militairen uit den omtrek der stad te verwijderen en eene algemeene amnestie voor het voorgevallene, zoo voor burgerlijke als militaire personen, te bewerken.

4) *Van den Rijksdag aan het volk*, waarbij ter kennis wordt gebragt, dat de rijksdag besloten heeft, om den Keizer aan te bevelen, een ander, met de wenschen des volks overeenkomend ministerie te benoemen, waarbij de ministers *Doblhoff* en *Hornbostel* zullen toetreden; om Z. M. te verzoeken, de benoeming van *Jellachich* tot koninklijken kommissaris van Hongarije in te trekken, en eene algemeene amnestie voor het gebeurde te verleenen, en dat Z. M., wat de benoeming van een ministerie betreft, den Rijksdag gemagtigd had, een zoodanig zamen te stellen, waarna onmiddellijk zulke maatregelen genomen zullen worden, die de bevolking zelve zullen aansporen om tot het herstel der rust krachtdadiglijk mede te werken.

5) *Van den ministerraad aan de nationale garde*, waarin allen, die het ministerie wenschen te ondersteunen, verzocht worden, zich van een wit lint om den arm te voorzien.

En 6) *Van den Rijksdag aan het volk*, waarbij ter kennis wordt gebragt, dat aan de directie van den noorderspoorweg bevolen is om te zorgen, dat er geene troepen tegen de stad vervoerd worden, en dat dezelfde bevelen naar Ollmütz en Brünn gegeven zijn.

KARLSRUHE, 5 October.

Zoo even kwamen hier met een' extra spoortrein uit Rastatt de vijf gevangenen aan, *Strüve*, *Blind*, *Dufar*, *Bauer* en *Trautmann*. Zij zaten elk afzonderlijk in een' waggon, in iederen waggon zaten 30 soldaten. Na een kort verwijl op het station, zijn zij naar de Pensylvanische gevangenis bij Bruchsal vervoerd. Onder weg moet *Strüve's* leven in groot gevaar verkeerd hebben, daar zijn gezigt den soldaat steeds tot nieuwen haat schijnt op te wekken. Zijn leven ware verloren geweest, indien niet ditmaal de borst van den zijn geleide kommanderenden officier hem gedekt hadde voor de bajonetten der soldaten, die hem bewaken moesten.

BRESLAU, 6 October.

Zoo even brengt de goederen-trein van den opper-Silesischen spoorweg het berigt mede, dat de Oostenrijksche troepen, te Krakau in garnizoen, gisteren ijlings die stad verlaten hebben en per as naar Hongarije getransporteerd zijn. Slechts eene kleine bezetting bleef te Krakau terug. Verscheidene honderden wagens waren voor dit transport noodzakelijk.

FRANKFORT, 7 October.

Gisteren is het in de vergadering van het Parlement weder onrustig toegegaan, bij de beraadslaging over de wet ter beveiliging van de leden dezer vergadering. Eene aanmerking van den heer *von Vincke*, ten aanzien van lieden, „die zich steeds zoo na mogelijk aan de grenzen eener omwenteling willen houden, ten einde die bij tijd en gelegenheid te ligter te kunnen overschrijden," heeft een geweldig rumoer verwekt. De liberalen hebben zich beleedigd geacht. Men heeft elkander gescholden en gedreigd ter deure uit te werpen. De rust is met moeite hersteld.

— De aan de stenden van Wurtemberg voorgelegde financiële staat toont een niet onbelangrijk deficit aan, dat door eene soort van gedwongene leening, in den vorm van eene progressive bijbetaling op de direkte belastingen, gedekt zal moeten worden.

— In de Saksische landen, in Weimar, Hessen, Wurtemberg en Beijeren hebben thans aanhoudend gevangennemingen van personen plaats, die als leiders en hoofddeelnemers der oproerigheden bekend staan.

— Op den 2den dezer heeft de Aartshertog-Rijksbestuurder eene circulaire gezonden aan de gezamenlijke Duitsche regeringen, waarin aangetoond wordt de noodzakelijkheid, waarin men verkeerde, om eene groote magt van rijkstroepen te concentreren, en eenige rijks-commissarissen af te zenden, voorzien van uitgebreide volmagten, in die streken, waar reeds rustverstoringen plaats grepen of die gevreesd werden. De Rijksbestuurder, dank zeggende voor de deelneming, reeds bij die maatregelen bij de onderscheidene regeringen genoten, hoopt ook verder op hare krachtige ondersteuning te mogen rekenen.

Van den 8sten. Uit Weimar wordt geschreven, dat de aanschrijving van het Rijksministerie, om een scherp toezigt over de drukpers en de aanspraken, die in openbare bijeenkomsten gevoerd worden, te houden, reeds van gevolg geweest is, als zijnde, kort na de ontvangst, niet minder dan *veertien* personen in hechtenis genomen en aan het geregt overgeleverd; de gearresteerden zijn meerendeels redacteuren van democratische bladen of hoofden van democratische genootschappen; de arrestatiën en de overlevering aan het geregt zijn onder bescherming van sterk militair geleide volbragt.

— Onder de boeren in Gallicië moet weder eene bedenkelijke stemming heerschen tegen den adel, daar het gerucht loopt, dat deze andermaal opstand in den zin heeft. De boeren dreigen ditmaal, dat zij bij de minste demonstratie van den adel alle adellijken zullen doodslaan.

— Er moet eene belangrijke correspondentie tusschen den Hongaar *Kossuth* en Koning *Karel Albert* van Sardinië ontdekt zijn.

— Uit Eisenach wordt berigt, dat het studenten-congres, aldaar sedert eenige dagen geopend, reeds eene reeks van besluiten genomen heeft, betreffende eene algeheele reorganisatie der Duitsche universiteiten en de studiën aan dezelve. Daar, volgens het bekend gemaakte programma, alle discussiën over politieke vraagstukken uitgesloten zijn, zoo zullen, indien het studenten-congres aan dit voornemen getrouw blijft, van de zijde der Regering aan hetzelve geenerlei hinderpalen in den weg gelegd worden. Bovendien zullen de door hetzelve genomene besluiten later aan de goedkeuring der Duitsche Nationale Vergadering onderworpen worden.

Van den 9den. Heden heeft de Nationale Vergadering met eenige wijziginhen aangenomen de wet tot bescherming der constituerende rijksvergadering en de beambten van het centraal bestuur.

— Te Mannheim heeft gisteren avond eene vrij ernstige botsing tusschen Badensche en Pruissische militairen plaats gehad.

BERLIJN, 8 October.

Dat de maatregelen, zoo door het centraal Duitsch gezag voor geheel Duitschland, als door de Pruissische Regering voor Pruissen in het bijzonder genomen, niet overbodig te achten zijn, blijkt, onder anderen, uit het tegen den 27sten dezer alhier belegd zijn eener zamenkomst van de oppositieleden uit de onderscheidene Duitsche constituerende vergaderingen, om te beraadslagen over de voorbereidende maatregelen tot het daarstellen van een nieuw Duitsch Parlement. De conferentie zou drie dagen duren.

— In de zitting der Nationale Vergadering van eergisteren maakte de heer *Pieper*, slager uit Fischhausen, bekend, „dat hem daags te voren, bij 't naar huis gaan, iemand op zijde was gekomen en hem 2000 thalers en 300 thalers reisgeld had aangeboden, als hij wilde bedanken als afgevaardigde." De ellendige, die dit bod deed, heette *v. Damitz*, en bevond zich als toehoorder op de galerij.

„'t Is waar," — zeide de redenaar, — „ik ben arm; maar geen 50,000 thalers drijven mij uit de Nationale Vergadering. — Hoe men mijne inzigten ook beschouwe, ze zijn redelijk; — want ik ben regts, links en in 't centrum, dat is, overal, waar mijne overtuiging mij heenvoert."

Dit naïve verhaal gaf algemeene vrolijkheid in de Vergadering.

Van den 9den. In de zitting van den Rijksdag van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap, houdende wijzigingen der §§ van het landregt, betreffende de staatkundige en drukpers-misdrijven.

Zonder beraadslaging wordt aangenomen de afschaffing van de §§ der landsregten, waarbij een adellijke met een niet-adellijke niet huwen mag, en waarbij de huwelijken door onderscheid van godsdienst nietig verklaard zijn.

Daarop had de voortzetting plaats van de beraadslagingen over het jagtregt; bijna alle amendementen en paragrafen werden in democaratischen zin aangenomen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 7 October.

Zeker heer wandelde dezer dagen op een' avond op Kingsroad, eene straat te dezer stede, toen eene dame hem ontmoette en hem plotseling hartelijk omhelsde; de bedoelde heer verloor zijn bewustzijn en herinnert zich niet meer, wat sedert geschied is; maar toen hij ontwaakte, bemerkte hij, dat men zijn horologie en zijne beurs medegenomen had. Een geneesheer, met wien de bestolene geraadpleegd heeft, denkt, dat de dame hem een' zakdoek met Chloroform onder den neus zal gehouden hebben; te meer helt hij tot dit gevoelen over, omdat in de laatste dagen reeds verscheidene diefstallen met behulp van de Chloroform gepleegd zijn.

— Zoo even is er tijding aangekomen van de Kaap de Goede Hoop, loopende tot den 5den Augustus. Majoor *Warden*, die te Bloem-Fontein met 57 soldaten en 42 burgers gestationeerd was, is verpligt geweest, zijn' post over te geven aan het hoofd der Hollandsche boeren, *Pretorius*, en over de Oranje-rivier terug te trekken.

Van den 9den. De uitslag van het regtsgeding tegen den heer *Smith O'Brien* [den Ierschen volksleider] is eindelijk bekend. De jury heeft hem schuldig bevonden, doch om verscheidene redenen in Hr. Ms. genade aanbevolen.

— Te Dublin is een adres van dankzegging opgesteld, om gezonden te warden aan den Sultan van Turkije, voor de in der tijd van zijnentwege overgemaakte gift van 1000 £, ten behoeve van de Iersche hulpbehoeftigen. — Van zoodanige deelneming van het opperhoofd der Moslims in de rampen van eene Christen-bevolking leverde de geschiedenis tot dusver geen voorbeeld op.

— De verkooping te Stowe (het kasteel van den graaf *v. Buckingham*) is eindelijk afgeloopen en heeft de totale som van 75,494 £ 19 sh. 2 p. opgebragt. Daarmede zullen echter de schulden van wijlen den graaf niet kunnen worden betaald.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 October.

In de zitting der Nationale Vergadering van heden zijn de afgevaardigden tot een besluit gekomen nopens de verkiezing van den voorzitter der Republiek, en is, met 602 tegen 211 stemmen, het beginsel der benoeming van den voorzitter door de Nationale Vergadering *verworpen*.

Het kan thans als zeker worden gesteld, dat in de Constitutie de bepaling zal worden opgenomen, dat de voorzitter bij *algemeene verkiezing* zal worden benoemd.

Men schrijft dezen [onverwachten] uitslag toe aan de in de zitting van gisteren door den heer *de Lamartine* gehoudene redevoering, waarbij deze het stelsel der algemeene verkiezing met zoodanigen nadruk en kracht verdedigd heeft, dat hij heden in bijkans alle openbare dagbladen, van welke kleur of staatkundige gezindheid ook, voorkomt als de persoon, die het meest van allen heeft bijgedragen tot de beslissing van het vraagstuk in den zin van de lieden, welke behooren tot de staatkundige vereeniging in de straat Poitiers, dat is, van de republikeinen *van den volgenden dag*.

Te regt mag men het een zonderling verschijnsel noemen, dat de heer *de Lamartine* de partij van deze laatste republikeinen heeft gekozen, bij de behandeling eener zoo gewigtige aangelegenheid. Welligt is deze omstandigheid een sterk bewijs voor de zoo dikwerf in twijfel getrokkene goede trouw en onpartijdigheid van dien man, van wien men zoo herhaaldelijk reeds heeft gezegd, dat het grootelijks te bejammeren is, dat hij als staatsman niet op de hoogte staat, welke hij als dichter, letterkundige en redenaar heeft bereikt, en te dier zake reeds meermalen is vergeleken bij den beroemden *Girardin Vergniaud*, welke te midden der mannen, die zich onder de vorige Republiek hebben onderscheiden, uitmuntte door zijne schitterende welsprekendheid.

[De heer *de Lamartine* heeft gisteren onder anderen betoogd, dat het vóór alles noodig was, de verzwakte, de *zieke* Republiek nieuwe kracht te geven, door aan haar hoofd te plaatsen *den uitverkorene van het volk* en niet den *gunsteling van een Parlement*; welke laatste, in stede van de veer te zijn, welke het geheele staats-werktuig in beweging brengt en regelt, inderdaad niets anders zou wezen dan de wijzer, welke moest strekken, om de begeerte, de staatkundige grillen der Wetgevende Kamer aan de menigte kenbaar te maken.]

— Gisteren is in eene der gevangenissen onder geleide van gensdarmes eene wélgekleede dame gebragt, namelijk mw. *Lecuyer*, echtgenoot van den kapitein *Lecuyer*, die in de Junijdagen de barricades tegen den generaal *Lamoricière* verdedigde. Zij zal, even als haar echtgenoot en hun zoon, voor den krijgsraad teregt staan. Dit is de tweede vrouw, die ter zake van het oproer teregt zal staan. De andere is eene vrouw van 66 jaren, die beschuldigd wordt de jonge mobile gardes gruwelijk verminkt te hebben, terwijl zij in de gelederen der oproerlingen streed.

— Een onzer bladen deelt de volgende bijzonderheden aangaande den president van het Uitvoerend Bewind mede:

Eugène Cavaignac, de tegenwoordige chef van het Bewind, werd den 15den December 1802 hier ter stede geboren. Zijne familie schijnt van Iersche afkomst te zijn, doch, met uitzondering van zijn vader, lid der voormalige Conventie, en een broeder, genoemd *Godefroi*, heeft geen der leden dier familie zich naam verworven. *Eugène* ontving zijne militaire opvoeding in de polytechnische school, trad bij het tweede regement der genie in dienst en maakte in 1830 den veldtogt in Morea mede. Onder den ouderen tak der Bourbons werd hij niet veel begunstigd en had vervolgens in 1831 het ongeluk, zich het misnoegen der Regering van *Lodewijk Philips* op den hals te halen, door zich te voegen bij de ontwerpers der nationale associatie te Metz; ten gevolge daarvan werd hij op non-activiteit geplaatst. Maar Algiers kwam op het tapijt en *Lodewijk Philips* nam de gewoonte aan, om derwaarts allen te zenden, die in het moederland te gevaarlijk waren. Ook *Cavaignac* moest derwaarts vertrekken, en onderscheidde zich zoodanig, dat hij steeds hooger klom en eindelijk den rang van generaal bereikte.

— In het departement Calvados schijnt ernstig sprake te zijn van de kandidatuur van den heer *Guizot*. De voorstanders hiervan doen opmerken, dat de heer *Guizot* minstens gelijk staat met *Raspail*, die, ofschoon gevangen zijnde, toch in het departement der Seine verkozen is.

— In een blad leest men, dat onder de gekozene afgevaardigden van Martinique zich een neger, *Muzulome* genoemd, bevindt, die koetsier is van den heer *Pernetti*, en deze betrekking heeft behouden, welke hij met die van 25 fr. per dag vereenigt.

— De gedane proefnemingen met electrisch licht hebben de aandacht van het Gouvernement gewekt, dat bevelen heeft uitgevaardigd, om die wijze van verlichting op de vuurtorens toe te passen.

— Wanneer reeds gisteren de stand van zaken in Italië onverklaarbaar scheen, heden is zulks niet minder het geval. De beide officiële dagbladen, de *Gazzetta di Milino* en de *Gazzetta Piemontese* voeren tegen elkander krijg, daar het laatsgenoemde blad thans weder ten stelligste verklaart, dat het *algeheel onwaar is*, dat de wapenstilstand tot den 22sten October verlengd zoude zijn. Wat moet men nu gelooven?

Van den 8sten. Hoewel in de zitting van gisteren reeds door de Nat. Vergadering de verkiezing van een' president door de Vergadering zelve is verworpen, en dus reeds *per se* de benoeming bij volkskeuze is bepaald, schijnen velen dat stelsel niet onverdeeld en onbeperkt, althans niet onmiddellijk te willen toepassen. Het *J. des Débats* zegt nopens dat punt het volgende:

„De volkskeuze is aangenomen. De benoeming van den president door de Kamer is met eene meerderheid van 602 tegen 211 stemmen verworpen. Hierbij is evenwel eene uitlegging noodig: het *algemeene stelsel* is alleen verworpen, het constitutionele stelsel namelijk, waarbij de *wetgevende vergadering* den president der republiek zoude benoemen. Er blijft nu nog eene ernstige vraag te beantwoorden, te weten, of de tegenwoordige vergadering, de nationale en constituerende vergadering, beleend met alle regten van opperheerschappij, en alle magt in zich vereenigende, van het uitvoerend bewind afstand zal doen, door *het volk* een' president te doen kiezen, dan wel of ze die magt zal overdragen aan eene Regering harer keuze, tot dat zij haren arbeid zal hebben voltooid door de stemming over de grondwet en de organieke wetten. In het laatste geval zou de president der Republiek eerst *na de ontbinding* van de tegenwoordige vergadering worden gekozen.

— Alles spreekt hier heden over bijna geen ander onderwerp, dan over den loop en de uitkomst der zitting van gisteren. De avondbladen geven de namen der leden, die voor en tegen elk amendement gestemd hebben, en men staat versteld over de, zeker voor een gedeelte slechts, schijnbare oneenparigheid en ongestadigheid, die in de uitgebragte stemmen wordt opgemerkt.

— De eerste bezending kolonisten, die naar Algerie vertrekken, is thans op reis gegaan; het zijn 200 gezinnen, die te zamen een getal van 800 personen uitmaken. De inscheping op de rivier is onder toezigt van den minister van oorlog in persoon geschied, die aan de kolonisten een driekleurig vaandel met het opschrift: Fransche kolonisten; vrijheid, gelijkheid, broederschap, heeft ter hand gesteld, en hen heeft doen zweren, hetzelve getrouw te blijven en het te verdedigen. — Te Parijs hebben zich reeds 36,000 personen in-

geschreven, om als planters naar Afrika overgevoerd te worden; dit jaar zullen er echter slechts 10,000 kunnen vertrekken.

— Het stedelijk bestuur der stad Parijs heeft het octrooi afgeschaft, dat op de ingevoerde suiker geheven werd.

— Men leest in een dagblad:

„De generaal *Cavaignac* kan nu de broosheid waarderen der oogenblikkelijke volksgunst, die, zoo als *Lamartine* treffend zegt, de morgen brengt en de avond rooft.

„Ach, mijnheer *Cavaignac!* gij zijt trotsch en gelukkig! en gij droomt schoone droomen, liggende zacht op het oorkussen van een votum van vertrouwen.

„Wij willen geen wraak nemen.

„Toen gij in uwe grootheid dáár stondt, hebben wij u aangevallen; als gij dreigt te vallen, zullen wij u sparen. Maar wij willen u alleen eens herinneren, hoe groot ongelijk gij hadt, toen gij onze vrijheden verkortiet, en dat vroeg of laat die vrijheden zich wreken.

„Gisteren heeft de vrijheid der pers zich gewroken over uwe censuur; heden behaalde het algemeene stemregt den triomf over uwen staat van beleg!"

— Uit een' brief van den heer *Etienne Arago*, ter verdediging van mevr. *Sand*, blijkt, dat die romanschrijfster geene geldelijke belooning van de Republiek heeft ontvangen, noch voor de redactie van de bekende bulletins, noch voor hare werkzaamheden aan het ministerie van openbaar onderwijs. Hieruit blijkt dus, dat de vermaarde *bas-bleu* mede de hand had in de redactie van den zoo veel gerucht makenden Communistischen Catechismus.

— De Viaduc van de Indre, op den spoorweg tusschen Orleans en Bordeaux, is thans voltooid. Er was bijna derdehalf jaar aan dit werk gearbeid. Het overspant, in eene lengte van 751 Ned. ellen, de vallei van de Indre en heeft 59 bogen, elke van bijna 10 ellen wijdte.

— Al de te Huningen zich bevindende Duitsche vlugtelingen zijn naar Altkirch gezonden.

— Omtrent den stand der bemiddeling in Italië is niets nieuws te melden. De officiële betrekkingen tusschen Livorno en Florence zijn nog altijd afgebroken. De bevolking van Livorno schijnt slechts die mannen als vertegenwoordigers der regering te willen ontvangen, die aan de beweging deelgenomen hebben.

— Brieven uit Palermo bevestigen de tijding, dat de Sicilianen een' wapenstilstand van onderscheidene maanden gevraagd hebben.

Van den 9den. De Nationale Vergadering heeft heden onder anderen beslist, dat de keus van den president der Republiek, bij *directe* verkiezingen, bij geheime stemming en volstrekte meerderheid zal plaats hebben. Intusschen zal de Vergadering uit de vijf kandidaten, die de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, den president kiezen, in geval geen der kandidaten de volstrekte meerderheid of ten minste twee millioenen stemmen op zich vereenigd zal hebben, hetwelk waarschijnlijk niet zal plaats hebben, zoodat dan toch de Vergadering den president der Republiek verkiezen zal. Een amendement van den heer *Thouret*, strekkende, om geen' van hen, wier familiën ooit over Frankrijk regeerden, tot het presidentschap of vice-presidentschap toe te laten, bragt prins *Lodewijk Napoleon* op de tribune; zijne zeer korte redevoering was echter zoo onbeduidend, dat hij daardoor op nieuw veel van zijne illusie verloren heeft. Overigens trok de heer *Thouret* zijn amendement in, oordeelende, dat deze pretendent althans niet gevaarlijk was.

— Sommige afgevaardigden hebben zich heden bezig gehouden met de berigten uit Spanje. Naar het schijnt, heeft eene republikeinsche beweging in Catalonië plaats gehad en moeten reeds eenige vrij levendige gevechten geleverd zijn tusschen de koninklijke troepen en de republikeinen. Het is opmerkelijk, dat de oude Carlistische partij deze beweging begunstigt.

— Men verzekert, dat er geheime bijeenkomsten van de ultra-republikeinen plaats hebben in de talrijke holen van de groeven van Montmartre. Elken nacht moeten aldaar clubs vergaderen en tot aan den dag bijeenblijven.

— De berigten uit Italië zijn heden van alle belang ontbloot. Men spreekt van een' kleinen aanval, welke door de Oostenrijkers tegen Venetië aan de landzijde beproefd zoude zijn, en waarin deze terug gedreven waren. Noch over den stand der bemiddeling door de Europesche mogendheden, noch over de voornemens van *Karel Albert* is heden eenig nieuws mede te deelen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 9 October.

De Eerste Kamer der Staten Generaal is heden vergaderd geweest en heeft van de Tweede Kamer in dubbelen getale ontvangen de ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der Grondwet.

Die ontwerpen zijn verzonden naar de afdeelingen, die zich morgen met de overweging dier voordragten zullen bezig houden.

Zij zal daarover, naar men verwacht, spoedig beraadslagen, en wanneer zij ze aanneemt, gelijk men dit te gemoet ziet, dan zal de tegenwoordige zitting der Staten Generaal van 1847—1848 in den loop dezer week worden gesloten.

Ingevolge de voorschriften der nieuwe Grondwet en overeenkomstig art. 1 van het voorloopig kies-reglement zal aanstaanden Maandag, den 16den dezer, de gewone vergadering der Staten Generaal, zitting-jaar 1848, worden geopend. Men verzekert, dat zij zich met de vestiging der Kamers, de verkiezing van eenen voorzitter, enz. zullen bezig houden, enkele noodzakelijke en spoed vereischende ontwerpen afhandelen en alsdan onverwijld uiteen gaan Men rekent, dat de nieuwe Kamers, gekozen en zamengesteld op de wijze, als bij het voorloopig kies-reglement is bepaald, in den loop der maand Dec., en alzoo vóór het einde des jaars, plegtig door den Koning zullen worden geopend; terwijl de beide Kamers, die aanstaanden Maandag zullen bijeenkomen, alsdan van regtswege zullen ophouden te bestaan.

— Men verzekert, dat nu weldra, zoodra de wijzigingen in de Grondwet zullen worden afgekondigd, een définitief ministerie zal worden gevestigd.

— Heden morgen hebben twee nieuw benoemde leden van de Eerste Kamer, de heeren *Sevenstern* en *van Bijlandt*, in handen des Konings, de gevorderde eeden afgelegd. Te half twee is er aan het ministerie van binnenlandsche zaken een ministerraad en te twee uur een kabinetsraad gehouden. Deze laatste raad heeft tot 3 uur geduurd. Na afloop daarvan hebben HH. Exc. de ministers van binnen- en buitenlandsche zaken en van oorlog zich naar de Eerste Kamer begeven.

Van den 10den. De afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten Generaal hebben zich heden morgen bezig gehouden met het onderzoek der ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der Grondwet. Heden middag te drie uur heeft de Kamer eene zitting gehouden, waarin het verslag over die ontwerpen is uitgebragt. De beraadslagingen daarover zijn bepaald op morgen te een uur.

Van den 11den. De Eerste Kamer heeft heden namiddag de geheele aan haar toegezonden Grondwet, zoo als dezelve door de Tweede Kamer was goedgestemd, aangenomen.

— De *Staats-Courant* van heden bevat het gewone programma der plegtigheden voor de opening van de vergadering der Staten Generaal op aanstaanden Maandag. Men weet reeds, dat die opening door Z. M. in persoon zal geschieden.

AMSTERDAM, 9 October.

Heden namiddag te een uur aanvaardde de hoogleeraar *Martinus des Amorie van der Hoeven*, phil. theor. mag., litt. hum. juris rom. et hod. doctor, zijn hem onlangs opgedragen professoraat in het Romeinsche en hedendaagsche regt, met het uitspreken eener plegtige redevoering in de groote gehoorzaal van het athenæum. Het onderwerp, dat spreker zich ter behandeling had voorgesteld, was: *de arte recte gerendi muneris professorii*, d. i. „over de kunst, om de betrekking van professor naar behooren te vervullen."

Van den 11den. Naar wij vernemen, is de hoogleeraar mr. *C. A. den Tex* voornemens, in de volgende week eenen cursus te openen over de staathuishoudkunde, voor *alle ingezetenen* dezer stad, die belang stellen in deze wetenschap en lust gevoelen voor hare beoefening. Wij vertrouwen, dat deze nuttige poging des hoogleeraars met de gewenschte vrucht bekroond zal worden, en vinden eenen nieuwen grond voor dit vertrouwen in dezen tijd, nu het opgewekte volksleven, de meerdere deelneming van openbare zaken dergelijke gelegenheden om kennis te verzamelen welkom, aangenaam, ja noodzakelijk maakt.

HARDERWIJK, 7 October.

Gedurende deze week heerschte in onze anders zoo stille stad eene ongewone en zelfs luidruchtige drukte. Uit alle streken van ons Vaderland kwamen transporten van krijgslieden, die voor het leger in Oost-Indiën dienst hadden genomen, en hier in drie dagen moesten gekleed en uitgerust worden, zoodat de bezetting tot het groot getal van 1200 manschappen klom. Aan dezen werd bij afwisseling het handgeld uitbetaald, waarvoor men zich, zoo als men vermoeden kan, zoo vrolijk mogelijk maakte, gedurende de laatste dagen, die men in het Vaderland doorbragt. Hoeveel beweging en gejoel hierdoor ook ontstond, zoo heeft men toch van geene ongeregeldheid vernomen. In tegendeel zijn de troepen Donderdag en Vrijdag, te zamen 540 man, van hier met de meeste orde ingescheept, en waren allen wélgemoed. Over het algemeen trok de goede houding der manschappen de aandacht van ieder tot zich.

LEIDEN, 10 October.

Heden overleed alhier, ten gevolge van langzame verzwakking, in hoogen ouderdom, de hooggel. heer *Jacob de Gelder*, gedurende vele jaren hoogleeraar in de wiskunde aan onze hoogeschool. Hij was een uitnemend geleerde en in alle opzigten een verlicht mensch. Onnoodig is het al de diensten te vermelden, welke hij aan het vaderland, aan de wetenschap en aan zijne kweekelingen door zijne werken en zijn onderwijs bewezen heeft. De herinnering daaraan zal levendig blijven bij allen, die met hem bekend waren en zijne lessen genoten hebben.

MEPPEL, 7 October.

Gedurende den marktdag van Donderdag j.l. zijn te dezer stede aan de markt geweest 578 wagens, waarmede de omliggende landbouwers en veehouders hunne produkten ter markt aanvoerden. Gedurende dien dag benevens den daaropvolgenden zijn aan de stadswaag gewogen, aan vierde vaten gerekend, 1545 vierde tonnen boter.

ASSEN, 9 October.

Er is weer sprake van het aanleggen van een' spoorweg door deze streken. Het plan is van Engelsche ondernemers, en strekt, om van Harlingen naar de Nieuwe Schans, met een' zijtak door Drenthe naar Utrecht, een' spoorweg aan te leggen, die, in verband gebragt met reeds bestaande Duitsche spoorwegen, tot eene verbinding der Noordzee met de Middellandsche zee en daardoor, onder andere voordeelen, ook tot bespoediging van den Indischen overlandpost zou leiden. De ontwerpers verzekeren de tot daarstelling van dien spoorweg benoodigde fondsen, geraamd op *f* 40,000,000, te zullen kunnen bijeen krijgen, en hebben reeds stappen tot verkrijging der concessie gedaan en met de autoriteiten alhier zich in betrekking gesteld.

— Heden heeft de arrondissements-regtbank te Assen uitspraak gedaan in zake tegen *David Philips van Rhijn*, beschuldigd van opligterij door middel van omruiling van een huurlot, waardoor hij zich in het bezit van *f* 8,500 zou hebben gesteld, en hem vrijgesproken bij gemis van wettige bewijsmiddelen. Zijne verdediging is door den heer mr. *C. Hiddingh* voorgedragen. Men verneemt, dat het Openbaar Ministerie van het vonnis zal appelleren.

GRONINGEN, 12 October.

Heden heeft de hoogleeraar W. MUURLING het rectoraat der hier gevestigde hoogeschool overgedragen aan den hoogleeraar F. C. DE GREUVE, na het houden eener plegtige redevoering: *de antiquissimus Ecclesiae in Nederlandia Reformatae principiis vere Christianis, postea quidem oppressis, nostris autem temporibus vim suam denuo recuperantibus;* dat is: *Over de echt Christelijke beginselen der oorspronkelijke Nederlandsche Hervormde Kerk, met aanwijzing, hoe zeer die naderhand verdrongen zijn, doch in onzen tijd weer algemeen in derzelver waarde beginnen erkend en gevolgd te worden.*

Tot secretaris van den Akademischen senaat is voor het volgende jaar benoemd de hoogleeraar W. MUURLING.

Heeren studenten brengen heden avond eene serenade aan hoogleeraren en curatoren der hoogeschool.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den October 1848, no. 70, is benoemd tot vice-president van het Provinciaal Geregtshof in Groningen, mr. SCATO GOCKINGA, thans raadsheer in dat Hof.

— Gisteren morgen is een der personen, welke bezig waren om de paardenspeltent af te breken, met name AREND ROELF STUIVINGA, van beroep verwersknecht en wonende in de Torenstraat alhier, van boven van het dak dier tent op het tooneel gevallen. Hij is hierop naar het akademisch hospitaal vervoerd, en wordt thans aldaar verpleegd.

— Als eene bijzonderheid wordt ons gemeld, dat ook in de nabijheid van den oliemolen van den heer KOOX, te Oude Pekela, bij den zoogenoemden Wedder-weg, aan eenen vlierboom bij eene arbeiderswoning, een vijftal vlierboomen in schoonen vollen bloei staan; terwijl overigens die boom of heester prijkt met eene menigte zwarte trossen rijpe bessen, die reeds, nevens de bladeren, beginnen af te vallen.

De *Staats-Courant* deelt ook een voorloopig verslag mede over den oogst in Zeeland, hoofdzakelijk inhoudende:

In den nazomer van 1847 viel de zaaitijd allervoordeeligst uit, de tarwe leverde dan ook goede vooruitzigten op Met uitzondering van koolzaad was dat ook het geval met de overige wintervruchten.

Ook voor de zomervruchten was het vooruitzigt voordeelig. Daar de tarwe bij de inschuring veel van de gevallen regens te lijden had, zal de te dorschen hoeveelheid op 20 a 25 mudden per bunder kunnen gesteld worden en alzoo minder, dan in 1847.

Van de rogge schat men het product op 30 mudden per bunder; de wintergerst is bijzonder geslaagd, men schat de opbrengst op 35 mudden per bunder. De zomergerst is minder gunstig uitgevallen, men berekent 25 mudden per bunder.

De haver, naar wensch uitgevallen, leed echter veel in den oogsttijd door de gevallen regens, zoodat de opbrengst op 45 mudden per bunder geschat wordt.

Van de paarden- en duivenboonen schat men de opbrengst op 25 mudden per bunder. Ook de witte boonen ontwikkelden zich allergunstigst; ook hunne opbrengst wordt op 25 mudden per bunder gerekend.

Erwten en overige peulvruchten zijn uitmuntend geslaagd; daar de oogsttijd echter zeer ongunstig was, verminderde de opbrengst aanmerkelijk, welke nu is 25 mudden per punder.

De weinige boekweit, welke in Zeeland verbouwd wordt, belooft eene voldoende opbrengst.

Moesvruchten en vruchtboomen leverden een goed product op en zullen het ook, zonder buitengewone omstandigheden, gedurende den wintertijd doen. Appels en peren worden bijna nergens aangetroffen.

De klaver en wikken, benevens de mangelwortels zijn goed geslaagd en voorspellen een voordeelige opbrengst.

Het vee was gezond en leverde voldoende melk en boter op.

De *Utrechtsche Courant*, onder anderen, deelt thans het antwoord mede van den minister van eeredienst op het adres van de godsdienstige bijeenkomst der Gereformeerden, den 18den Aug. l.l. te Amsterdam gehouden, waaruit blijkt, hoe afkeerig de Regering er van is, om zich in zaken van godsdienst en kerkbestuur te mengen.

Daer bestaen in Belgenland 2800 brouweryen, die jaer doór jaer verbruyken, voor het maeken van bier, omtrent 200,000 quintalen garst, welkers draf in evenredigheyd is aen zoo vele quintalen hoey, en eenen jaerlykschen opbreng aenbied van 40,000 hectares natuerlyke weylanden, en het winter-voedzel kan opleveren aen 15,000 koeyen. — Het getal der stokeryen is zoo aenzienlyk niet als het gene der brouweryen; het beloopt nogtans boven de duyzend; en men schyt op 200,000 hectoliters, het een jaer doór het ander, de hoeveélheyd genever die in Belgenland gestoókt word. Den draf welke deze stokeryen opleveren, maken het grootsten gedeelte der vetting van 26,000 ossen.

Voor eenige dagen heeft een jong man van Edmunstone bij Nottingham, in Engeland, zijne vrouw te Mansfield ter markt gebragt en geveild. 't Was een jong boerinnetje van 18 jaren en van eene goede taille, zoodat de koop dan ook spoedig gesloten werd voor 1 sh. 6 d., namelijk met de halster. De kooper ontdeed zich al spoedig van de laatste voor 3 d., en alzoo kostte de vrouw hem slechts 1 sh. 3 d. (75 cts.)

De Engelsche couranten, die dezen handel vertellen, toonen daarover niet de minste verontwaardiging.

Gewigtige staatkundige hervorming der speelkaarten in Frankrijk.

Dat de reorganiserende geest der Franschen zich sedert Februarij l.l. ook tot de geringste sociale zaken moest uitstrekken, is niet meer dan consequent en wel zeer natuurlijk.

Dat nu die reorganisatie niet het laatst met de speelkaarten moest plaats vinden, is ook zeer duidelijk voor hem, die bedenkt, dat die kaarten tot nu toe eene volbloed-monarchale kleur hadden; — iets, hetwelk kwalijk strookt met republikeinschgezinde oogen en handen.

Men is dan ook — als tegenhanger op de onbetaalbare staatkundige dienst van den Siciliaanschen muzijkmeester, die vooreen paar maanden bewerkt heeft, dat op het thans nog onafhankelijke Sicilië de *Re* uit de toonladder uitgeroeid en een *Te* daarvoor in plaats gekomen is — reeds spoedig, bij de volledige socialistische en politische hervorming, waarmede thans Frankrijk mildelijk is beschonken, op het denkbeeld gekomen, om ook de dynastie der speelkaarten voor altijd uit te roeijen, en die ook in eene Republiek onontbeerlijke bestanddeelen der zamenleving op eene *republikeinsche* wijze te hervormen.

Men is namelijk terug gekomen op hetgene te dien aanzien ook reeds had plaats gevonden ten tijde der eerste Fransche Republiek — roemruchtiger gedachtenis! — toen op raad van FABRE D'EGLANTINE en LOUIS DAVID (die zich daardoor een' schier onsterfelijken naam hebben verworven), de 4 Koningen door 4 *Consuls* (JUNIUS BRUTUS, VALERIUS PUBLICOLA, MARIUS en MARCUS TULLIUS CICERO) werden vervangen; — de 4 Koninginnen door de 4 Symbolische vrouwen (*de Vrijheid*, *de Geregtigheid*, *de Gelijkheid* en *de Broederschap*); — en de 4 Boeren door 4 beroemde mannen. Sommigen stelden thans als zoodanig voor: GALILEÏ, GUTTENBERG [arme LOURENS COSTER! De bemoeijingen der COSTER's *Commissie* heeft dus blijkbaar in Parijs den noodigen invloed nog niet uitgeoefend], FRANKLIN en PEPIN; — anderen SOKRATES, AESOPUS, MOZES en CHARLESFOURIER. Op dit laatste punt is men alzoo, wat het beginsel betreft, het eens, maar nog niet, wat de uitvoering daarvan in bijzonderheden aangaat. Men ziet dan ook spoedig de opgaven der andere kandidaten te gemoet; te meer, daar er in Frankrijk thans aan alles gebrek is, behalve aan liefhebbers voor staatkundige betrekkingen. En dat ook het figureren op speelkaarten, als vertegenwoordigers van de nieuwe orde van zaken, als zoodanig moet worden beschouwd, — dit lijdt wel niet den minsten twijfel.

Alsof niet met geheel Frankrijk en zijne instellingen een spel gespeeld wordt! een spel trouwens, dat voor den Staat en zijne deelen nog al gevaarlijk is en waarbij de kans tot verliezen nog al vrij wat grooter is, dan die om te winnen!

Door den boekhandelaar H. NIJGH, te Rotterdam, is het prospectus verzonden van een Jaarboekje, onder den titel *Dorcas*, waarvan voornamelijk het doel is, om uit de opbrengst, vóór dat de winter dáár is, een bijzonder fonds daar te stellen, strekkende:

1). Tot ondersteuning en verzachting van het lot dier verarmde huisgezinnen, die, òf wegens vroegere welvaart, door schaamte weerhouden worden zich aan armbesturen of commissiën van weldadigheid aan te melden, òf slechts tijdelijk in nijpende omstandigheden zich bevindende, liever het droevigst gebrek lijden dan voor dien korten tijd zich als *hulpbehoevend* aan zoodanige besturen of commissiën aan te geven.

2). Tot het verstrekken van geldelijke bijdragen aan commissiën van de wijkmeesters voor die wijken, waar zal blijken de grootste behoefte te zijn.

3). Tot het verleenen van tijdelijke hulp aan huisgezinnen, wier hoofden door overgekomen ongelukken hunne middelen van bestaan hebben verloren; en, in één woord, om te helpen dáár, waar het fonds helpen kan, zonder aanzien des persoons of van geloofsbelijdenis.

Over dit fonds hebben de heeren J. G. F. SLEURS en P. J. CANTZLAAR wel het toezigt op zich willen nemen. Breeder is hierover bij het Prospectus uitgeweid.

De weldadigheid van het doel, dat met deze uitgifte wordt beoogd, zal wel geene aanprijzing behoeven. Wij twijfelen er dan ook niet aan of eene ruime inteekening zal het krachtig bevorderen; terwijl onze letterkundigen wel geene aanmoediging zullen behoeven, om het Jaarboekje door hunne bijdragen zoo belangwekkend mogelijk te helpen maken. Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin heeft de opdragt er van welwillend aangenomen en voor 12 exemplaren geteekend. De prijs zal *f* 2 niet te boven gaan.

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

GRONINGEN, 12 October.

Zeer belangrijke gebeurtenissen te Weenen. De bijzondere berigten, gisteren avond uit Noord-Duitschland bij ons ontvangen, brengen tijdingen uit Weenen van het grootste gewigt, waarvan in de gisteren avond hier over Holland ontvangene bladen en berigten nog niets voorkwam.

In Weenen is namelijk den 6den en 7den dezer een hevige opstand uitgebroken. Wij geven, zoo kort mogelijk, de voornaamste bijzonderheden daarvan hier op: Door het manifest des Keizers aan de Hongaren, — zie boven, onder Weenen, — de verheffing van den Slawe JELLACHICH, de zamenspanning tusschen den minister van oorlog LATOUR en JELLACHICH had het volk thans gezien, èn *dat de Keizer openlijk de partij der Slawen koos*, èn *dat de minister van oorlog* met de geheele Camarilla *reactionair gezind was* en den Keizer krachtig steunde TEGEN de Duitsche partij in Oostenrijk en Hongarije. — Het volk heeft nu op deze beide dagen een bloedig en vreesselijk geregt gehouden en de zege behaald op de hofpartij, maar eerst na zich verschrikkelijk gewroken te hebben. Het eerste slagtoffer was de minister van oorlog, die den storm had doen ontstaan. Het woedende volk bestormde zijn paleis, haalde hem voor den dag, doorboorde hem met tallooze bajonetsteken en hing hem daarna aan den eersten lantaarnpaal op. Deze minister had eenige Duitschgezinde regementen van Weenen weggezonden, maar deze kwamen weldra terug; duizenden gewapende boeren kwamen de burgerij te hulp, en terwijl men in de straten met hevigheid streed, was ook het binnenste van den Stephanusdom het tooneel van een' geweldigen strijd, naardemaal de troepen der Camarilla aldaar het volk wilden beletten, den stormklok te luiden. Ook het keizerlijke tuighuis werd door het volk veroverd, maar eerst na een formeel beleg van 16 uren: kostbare zegeteekenen werden bij die gelegenheid medegenomen door burgers en boeren. Aanzienlijke vrouwen verpleegden, midden onder de strijdenden, de gekwetsten van beide partijen; vooral heeft de vrouw van den Franschen gezant zich onverschrokken gedragen en onder eene hagelbui van kogels de pligten der menschenliefde vervuld. — Onder de vele gesneuvelde officieren van hoogen rang behoort ook de generaal BREDA, die de niet-volksgezinde troepen aanvoerde. — *De Keizer heeft Weenen verlaten en zich naar Pölten bij Ling begeven.* — De Kamer heeft op staanden voet een dankadres aan het ministerie gestemd, „omdat niemand hunner het manifest van den Keizer had willen contrasigneren," waarin hij openlijk tegen de partij van den vooruitgang optreden wilde. Ook heeft de Kamer dadelijk besloten, den maarschalk RADETZKY *onder* een' burgerlijken gouverneur te plaatsen. — Het blijkt niet, dat men in Weenen plan heeft, het tot eene Republiek te laten komen. Wel is men er, natuurlijk, zeer verbitterd op den Keizer en zijn' aanhang.

Onze ruimte laat niet toe de gebeurtenissen van deze twee dagen met de noodige uitvoerigheid te schetsen, en waarschijnlijk zullen wij, in ons *Naschrift* van heden avond, nog nadere en nog zeer jonge berigten kunnen mededeelen. Dit is echter zeker, dat de partij der reactie nu eene geweldige nederlaag in Oostenrijk heeft geleden en eene harde les heeft ontvangen. Ook dient nog opgemerkt te worden, dat er weinig of geene barricades werden opgerigt, maar dat de strijd tusschen de nationale garden, burgers, studenten en arbeiders van den eenen kant werd gevoerd tegen die troepen, welke zich gewillig *tegen* het volk lieten gebruiken, en voor een groot gedeelte uit Polen bestonden.

Alles is in Weenen in opschudding en vol gewapenden, *en heeft de Rijksdag de constituërende en uitvoerende magt in zijne hand genomen.* De Keizer heeft bekend gemaakt, „dat hij Weenen verliet, omdat hij zich aldaar niet veilig achtte, en dat hij de noodige maatregelen zoude weten te treffen tegen de kleine [?] partij der Anarchisten [?]." — Het is te denken, dat de Keizer ook nu weder deerlijk zal misrekenen, zoo als ook reeds schijnt te blijken uit de talrijke petitiën, die dadelijk bij dien Rijksdag van alle kanten inkwamen.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

De berigten nopens de Cholera beginnen thans reeds minder talrijk en belangrijk te worden; eensdeels, omdat men reeds meer aan de ziekte is gewoon geraakt, en anderdeels, omdat zij *over het geheel* niet hevig woedt, en van vele plaatsen geheel of toch grootendeels reeds weder verdwenen is.

Op andere punten echter komt zij hier en daarop nieuw te voorschijn, en blijft zij nog steeds heerschen.

Zoo zijn in BERLIJN van den 6—7den October weder 29 gevallen bijgekomen, van den 7—8sten October weder 28 en van 8—9den 26 gevallen. Tot den 9den waren alzoo in

Berlijn 1944 gevallen voorgekomen, waarvan met den dood eindigden 1209, herstelden 440 en nu nog onder behandeling waren 295.

In LONDEN is den 6den dezer van Regeringswege bekend gemaakt, dat naar alle zeeplaatsen bevel is gezonden, om de uit HAMBURG en andere Noordsche zeehavens komende schepen aan eene quarantaine te onderwerpen.

Verder heeft het officiële dagblad van dien dag een belangrijk stuk bekend gemaakt van de algemeene commissie voor de zaken der gezondheid *(General Board of Health)*, waarbij algemeene maatregelen van voorzorg tegen de verspreiding der Cholera worden voorgeschreven, en raadgevingen medegedeeld tot voorbehoeding tegen die ziekte en omtrent de behandeling, welke, bij ontstentenis van hulp van deskundigen, gevolgd kan worden, wanneer hare eerste verschijnselen zich openbaren. — Onder anderen, wordt in dit stuk gezegd, dat de Cholera, in den regel, zich niet van den eenen persoon op den anderen overplant, ofschoon de opeenhooping van vele menschen in hetzelfde locaal, vooral wanneer daar geen behoorlijke luchtstroom is, nadeelig werkt. Voorts wordt gezegd, hoe doorgaans de ziekte niet zóó onverwachts aanvalt, dat niet eenige maatregelen aangewend zouden kunnen worden, om haar in de beginselen te stuiten. Reinheid in de woningen en ten opzigte der kleeding, de zorgvuldige verwijdering van alle aan spoedige verrotting onderhevige en walgelijke voorwerpen, het zorgvuldig droog houden der voeten, het zeer matig gebruik van allerlei vruchten en de maag verslappende groenten, geheele onthouding van sterke dranken, en eene warme kleeding worden in het tegenwoordige jaargetijde ten sterkste aangeprezen.

NEDERLAND. Bij resolutie van den tijdelijken minister van financiën, van den 4den Oct. jl., is ter kennis van de arrondissements-directeurs der directe belastingen in de maritime provinciën, ter mededeeling aan de daarbij betrokkene ambtenaren in hunne respective directiën gebragt, dat ten gevolge van het bekomen berigt omtrent het werkelijk bestaan van de *Cholera* te *Hamburg*, de noodige maatregelen zijn voorgeschreven, om op alle schepen en vaartuigen, van dáár komende, toe te passen de bepalingen van quarantaine, verordend voor de schepen en vaartuigen, komende uit *Rusland*, en wel bepaaldelijk uit de havens van *Finland* en de *Oostzee*.

Evenzeer is, bij resolutie van den 4den Oct., aan de bedoelde hoofd-ambtenaren aangeschreven, dat de vereischte voorschriften gegeven zijn, om de daarbij vermelde *quarantaine*-bepalingen almede toe te passen op schepen, komende uit *Duitsche havens*, aan de *Oostzee*, en uit al de havens, aan de *Elbe* gelegen, *Cuxhaven* daaronder begrepen; zoodat, behalve de havens aan evengenoemde rivier, al de *Russische* en *Duitsche* havens tusschen *Abö* en *Kiel* als besmet [? de Cholera is immers *niet* besmettelijk !] moeten worden aangemerkt.

Ingezonden Stukken.

Begrip van winstgevende en niet-winstgevende posten, volgens de Redactie van de Provinciale Groninger Courant.

In het bijvoegsel der Prov. Groninger Courant van den 10den Oct. l.l. vinden wij, bij gelegenheid dat de redactie een artikel wijdt aan het berigt, dat vermoedelijk, ten gevolge eener aanschrijving van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, gegrond op een koninklijk besluit, de burgemeester staat af te treden, eenen uitleg omtrent het eigenlijk kenmerk van niet-winstgevende posten, welke, bijaldien gemelde minister tijdig daarmede bekend raakt, niet kan missen denzelven terug te brengen van de dwaling, dat het ambt van postmeester en dat van burgemeester zouden zijn twee winstgevende bedieningen.

Twee geheel overtuigende gronden voert de redactie daarvoor aan:

1. De betrekking van burgemeester is geen post *ad vitam*, maar zij eindigt na verloop van weinige jaren en houdt geheel en al op, wanneer een ander daartoe benoemd wordt; en

2. Het burgemeesterschap is geene *winstgevende* betrekking; zij is veeleer een gewigtige eerepost te noemen, waaraan eene billijke schadeloosstelling en tegemoetkoming is verbonden, doch die geenszins een toereikend bestaan in den daartoe behoorenden kring oplevert, ofschoon dit anders wel behoorde te zijn.

In de eerste plaats dus — dit is voor de toekomst de maatstaf der berekening van winstgevende en niet-winstgevende posten — zal eene bediening *ad vitam* moeten zijn, indien immer dezelve als winstgevend zal kunnen beschouwd worden. Zoo zullen b. v. als winstgevende posten behooren aangemerkt te worden die van regter in [illegible] regtbank en die in het hof, alsmede van de procureurs-generaal, advokaten-generaal, leden van den raad eener stad, als wordende voor hun leven aangesteld; daarentegen zullen die van officier en substituut-officier, griffier en deszelfs substituten bij de regtbanken, ontvangers der directe en indirecte belastingen, controleur en dergelijken geene winstgevende posten zijn om de dood eenvoudige en duidelijke reden, dat zij niet *ad vitam*, doch tot wederopzeggens toe aangesteld zijn. In het kenmerk dus van *ad vitam* aangesteld te zijn zit hem het winstgevende der posten, zekerlijk omdat zij, die voor het leven aangesteld zijn, meer kans hebben, om van hun inkomen langer genot te hebben, dan zij, die slechts eenen tijdelijken post bekleeden.

In de tweede plaats zijn zoodanige posten niet als winstgevende te beschouwen, die geen toereikend bestaan in den daartoe behoorenden kring opleveren, zooals in casu de burgemeester der stad Groningen met zijne *f* 2400. Het is slechts eene billijke schadeloosstelling en tegemoetkoming aan dien eerepost verbonden. Zoo kunnen nu al verder om die redenen als geene winstgevende posten aangemerkt worden de zoo straks opgenoemde betrekkingen van regters in de regtbank en in het hof, die van procureurs-generaal en advokaten-generaal, leden van den raad eener stad, schoon overigens voor het leven aangesteld, omdat de bezoldigingen geen toereikend bestaan in den daartoe behoorenden kring opleveren. Het zijn allen slechts eereposten, waaraan eene billijke schadeloosstelling en tegemoetkoming is verbonden.

En zoo is er dan, Goddank! in ons arm Nederland geen post, die winstgevende is; want hij is òf niet *ad vitam*, òf de bezoldiging levert geen toereikend bestaan in den daartoe behoorenden kring.

De Koning heeft dan wel een zot paard gereden, een besluit uit te vaardigen, waarbij de cumulatie van winstgevende posten in één' persoon verboden is in een land, waar de zoodanigen niet zijn. Z. Exc de minister van binnenlandsche zaken niet minder, door te gelooven, dat immer een ambt van postdirecteur en burgemeester zoodanige cumulatie zoude daarstellen.

Men haaste zich dat begrip der redactie van de Prov. Gron. Courant goed uiteengezet in te lasschen in de adressen, welke men gereed staat aan den Koning in te zenden om dispensatie van dat Koninklijk besluit te erlangen. Het zal een uitmuntend effect doen.

Sommigen echter, vóór dat zij die bijdrage tot de kennis van winstgevende en niet-winstgevende posten gelezen hadden, waren van oordeel, dat men zich bij die adressen met vrucht daarop zoude kunnen beroepen, dat de cumulatie van posten in het geval van den heer VAN ITTERSUM, ten gevolge vroegere dispensatie, (zooals zij althans meenden dat er verleend was) een verkregen regt daarstelde, waarop althans voor het tegenwoordige niet kon terug gekomen worden. Men zoude in allen gevalle en ten allen overvloede dat verkregen regt eens ter sprake kunnen brengen. Koningen en ministers hebben zulke zonderlinge begrippen; men kon, hoe vreemd dan ook, met de redactie van de Prov. Gron. Courant omtrent het kenmerk van winstgevende en niet-winstgevende posten eens niet eenstemmig denken, en integendeel meer acht op dat beweerd verkregen regt slaan.

UTRECHT, 11 October.

Bij de Remonstrantsch gereformeerde gemeente alhier is beroepen de wel eerw. zeer geleerde heer *J. J. van Vollenhoven*, predikant bij de Remonstr. geref. gemeente te Frederikstad aan de Eider.

Daar de wel eerw. heer *W. van Oorde*, pred. te Haarlem, die, bij het vorige beroep, met den wel eerw. heer *C. W. v. d. Pot* op het tweetal was gesteld geweest, beleefdelijk had verzocht niet in aanmerking te komen, waren nu, behalve den beroepen predikant, op de nominatie gesteld de eerwaarde heeren *J. H. de Ridder*, pred. te Gouda, *J. van Leeuwen*, te Zegwaard en Berkel, en *M. Cohen Stuart*, te Zwamhuizen en Blijswijk. Het tweetal was dd. *van Vollenhoven* en *de Ridder*.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 8 Oct., kapit. *Mulder* Catharina, van Wismar n. Hull; den 4den *de Boer* Engelina Helena, van Wismar n. de Maas; den 5den *Broeckema* Maria, van Hamburg n. Dantzig. — Te Tonningen den 2 Oct., *Ekamp* Anna Clara, van Koningsbergen n. Schiedam; den 3den *Olthoff* Abeldina, van Lubeck n. Hull; *de Jonge* Catharina Cornelia, van Koningsbergen n. Amsterdam; *Kliphuis* juffer Grietje, van Newcastle n. Rendsburg; den 4den *de Jonge* Sikkolina Hooites, van Sunderland n. Lubeck; *Scholtens* Geertruida Johanna, van Anclam n. Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 8 Oct., kapit. *Zijl* Alpha, van Cardiff; *Pronk* Hopende Zeeman, van Straalsund; den 9den *Mooi* Cornelia, van Alesund; *Jacobs* Hendrika, van Tonderen; *Bakker* Tjatsina, van Hartlepool; den 10den *Muntendam* juffer Sara Anna Cornelia, van Petersburg; *Schuring* Antina, van Riga; *Pekelder* Heidewika, van Hamburg. — Te Texel den 8 Oct., *van der Laan* Jacoba Alida, van Sunderland; den 9den *Flik* Onderneming en *Dik* Henriette, beide van Newcastle; *de Weerd* Maria Agnes, van Petersburg. — In het Vlie den 6 Oct., *Brouwer* Lumina, van Laurvich. — Te Brielle den 8 Oct., *Stutvoet* Margaretha Gezina, en den 9den *de Boer* Hendrika Annagiena, beide van Hull. — Te Livorno den 29 Sept., *de Haan* Henriette, van Amsterdam. — Te Genua den 3 Oct., *Houwink* Hermanna, van Amsterdam. — Te Holyhead den 6 Oct., *de Jonge* de Weldaad, van Liverpool n. Zwolle. — Te Peterhead den 5 Oct., *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Aberdeen. — Te Pillau den 2 Oct., *van der Wijk* Annachina, van Dantzig. — Te Koppenhage den 2 Oct., *Oldenburger* Agatha, van Dantzig. — Te Hamburg den 5 Oct., *Scholtens* Europa en *Dokter* Maria Geertruida, beide van Amsterdam; op de Elve den 7den *Pinksterboer* Curacao, van Porto Plata; *de Beer* juffer Jantje, van .... — Te Bremerhaven den 4 Oct., *Drent* Eendragt, van Memel; *Stubbe* Jantina, van Dantzig; *Dauws* Phoenix en *Mulder* Sophia, beide van Groningen; *de Jonge* Alida Gesina, van Delfzijl; den 5den *de Vries* de 5 Gezusters, van Emden. — Te Carolinerzijl den 2 Oct., *de Vries* vr. Wobbegina, *Georgs* de Hoop en *de Groot* Fokkelina, alle drie van Groningen.

Binnengekomen in het Vlie den 8 Oct., kapit. *Dijkhuis* Christina, van Memel. — Te Livorno den 30 Sept., *Hoeksma* Koophandel, van Archangel. — Te Genua den 3 Oct., *Potjer* Emma Obina, van Amsterdam. — Te Londen den 9 Oct., *van Wijk* jonkv. Maria, van Rotterdam. — Te Dartmouth den 3 Oct., *Post* Foska Helena, van Newyork n. Amsterdam. — Te Bremerhaven den 7 Oct., *Gnodde* jonge Jan, van Groningen; *Bos* vr. Hillegina, van Delfzijl.

Zeilklaar te Liverpool den 6 Oct., kapit. *de Grooth* Catharina Engelina, naar Rotterdam.

In lading te Liverpool den 4 Oct., kapit. *Westers* Antina Elsina, voor Rotterdam; den 5den *de Weerd* Pieter, voor Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Oct., kapit. *Jonkhoff* de Hoop, naar Napels; *Vegter* Anna, naar Nantes; *Kieviet* Maria Catharina, naar Petersburg; *de Vries* de jonge Walrave, naar Livorno; *van Peer* Aukjen, naar Stettin; *Kuitze* jonge Wicher, naar Hamburg; den 10den *Naatje* Jan Hero, naar Stettin; *Knoop* vr. Ikina, naar Hamburg. — Uit het Vlie den 6 Oct., *Engelsman* Richard, naar Newcastle; *Stutvoet* Annachiena Harmina, naar Stettin; *Visser* vr. Maaike, naar Rostock; *Zwaal* Wilhelmina, naar Drammen; *Brandt* Catharina Sophia en *de Jong* vr. Martha, beide naar Hamburg; *Flik* de Kleinkinderen en *Tap* Maria Beerta, beide op avontuur. — Van Helvoet den 8 Oct., *Wijkmeijer* Margaretha, naar Petersburg; *Nielsen* Catharina, naar Stettin. — Van Zierikzee den 3 Oct., *Kamminga* Marinus en Geertruida, op avontuur. — Van Rio Janeiro den 3 Aug., *Jonker* Cornelia, naar Cowes. — Van Guernsey den 2 Oct., *van Duinen* Alkanna Elisabeth en den 3den *Engelsman* Dina Marchina, beide naar Liverpool; den 5den *Mulder* Jantina Gesina, naar Rotterdam. — Van Dundee den 5 Oct., *Heeres* Susanna, naar de Oostzee. — Van Lynn den 5 Oct., *Legger jr.* Margina, naar Riga. — Van Harwich den 6 Oct., *Kamphuis* Siewerdina, naar Papenzand. — Van Kroonstad den 28 Sept., *de Jonge* Hendrika, naar Jersey; *Eilts* Geertruida Smit, naar Fredrikshamn. — Van Bolderaa den 29 Sept., *Swart* Helena en den 30sten *de Jonge* Fennegina, beide naar Elseneur. — Van Bremerhaven den 5 Oct., *Visser* vr. Tietje, naar Amsterdam; *Klein* Jantina, naar Rotterdam. — Van Hartlepool den 5 Oct., *Martens* Hansa, naar Rio Janeiro. — Van Pillau den 1 Oct., *Mooi* Tiessina, naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 2 Oct., *Rentes* jonge Jan, naar Holland.

Vertrokken uit het Vlie den 8 Oct., kapit. *Post* Gustaaf, naar Randers; *Mooi* Trouw, op avontuur. — Van Paimboeuf den 6 Oct., *Gialts* Helena, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 8 Oct., *Valomstra* vr. Alida, naar Amsterdam; *de Vries* Vriendschap, naar Autwerpen.

206de KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Lijst. No. 15704 een prijs van *f* 20,000. No. 17036 een prijs van *f* 2500. Nos. 8790, 1238, 17777 en 19646 ieder een prijs van *f* 1000. — *2de Lijst.* No. 17308 een prijs van *f* 5000. No. 18635 *f* 1250. Nos. 13024, 19294 en 16393 ieder een prijs van *f* 1000. — *3de Lijst.* No. 15626 een prijs van *f* 1250. No. 13280 en 11931 ieder een prijs van *f* 1000.

De *f* 20,000 is gevallen in de Kollekte van de GEKWALIFICEERDE KOLLEKTEURS

E. DE BOER & ZONEN.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 6den tot en met den 12den October 1848 zijn te *Groningen* geboren 4 zoons en 11 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 14 ouden en 9 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ

GRONINGEN, 10 *October*.

TARWE.	℔	*f*
Oude J. Oml.	72	8,25
N. Old.	68	6,25
»	70	6,75
»	72	7,25
ROGGE.		
O. Inl.	66	*f* 4,50
»	68	4,90
»	70	5,30
O. dito	66	4,40
N. BOEKWEIT.		
Gr. Zand	62	*f* 3,90
»	64	4,30
Zw. Zand	64	4,00
Veen	64	3,80

N. GERST.	℔	*f*
Winter	52	3,15
»	54	3,45
»	56	3,80
Knobbe	58	3,70
»	60	4,00
N. HAVER.		
Dikke	40	*f* 2,40
»	42	2,65
»	44	2,90
»	46	3,15
»	48	3,35
Bl. Voer	38	2,30
»	40	2,40
»	42	2,50

Zw. Voer	38	*f* 2,50
»	41	2,65
»	44	2,85
BOONEN.		
Paardb.		*f* 4,50 *f* 5,25
ZADEN, ENZ.		
Gr. Gort		*f* 6,75 *f* 7,25
Par. 100N.		*f* 10 *f* 12,50
Kools.		*f* 8,50 a *f* 9,50
G. Mosterdz.		*f* 8 a *f* 11
Boterz.		*f* 6,75 *f* 7,25
Raapolie p. v.		*f* 34
Boter ¼ Ton 1ste soort		*f* 24,50 a *f* 25,75
2e Dito		*f* 22 50 a *f* 23,50

Tarwe tot vorige prijzen met weinig handel. — Rogge en Boekweit als voren. — Gerst niet driftiger. — Haver de beste soorten prijshoudend. — Boonen veel aan en vonden minder kooplust. — Gort bijna zonder handel. — Koolzaad door meerdere vraag tot vorige prijzen wel afgaande.

ROTTERDAM, 9 *Oct.* Tarwe. Jarige witte Zeeuwsche, Vlaamsche, Overmaassche en Flackeesche tamelijk aangevoerd, door mindere vraag ter verzending, de puikste als voren, doch de mindere veelal 10 cts. lager afgegeven; puike van *f* 9,40 tot *f* 9,80; middelbare van *f* 9 tot *f* 9,30. Nieuwe met een' redelijken toevoer en door mindere begeerte tot 20 cts. lager traag afgegaan; de beste en droogste van *f* 8 tot *f* 8,50; mindere van *f* 6,80 tot *f* 7,80 per mud. Poolsche met weinige vraag: 156 ℔ oude witbonte *f* 360; roode soorten ten volle prijshoudende, en zoo wel ter verzending als aan gebruikers met goeden handel: in entr. 161 ℔ jarige Hooglandsche Kleefsche *f* 290; 160 ℔ nieuwe dito *f* 277; 157, 158 ℔ jarige Neder-Rijn *f* 275, *f* 280; 156 ℔ Hooge-Rijn *f* 270; 159 ℔ Rijn *f* 278; 157 ℔ dito *f* 270, *f* 273. In cons.: 162, 163 ℔ jarige Hooglandsche Kleefsche *f* 305, *f* 310; 161, 162 ℔ dito *f* 310; 160 ℔ dito *f* 300; 158 ℔ jarige Kleefsche *f* 280; 159 ℔ jarige Bovenlandsche *f* 285; 154 ℔ nieuwe dito *f* 250; 160 ℔ nieuwe Limburger *f* 277; 160 ℔ jarige en nieuwe dito *f* 285; 158 ℔ Cubanka *f* 261. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche, door bepaalde vraag tot vorige prijzen slepende geplaatst: de puikste en droogste van *f* 5,50 tot *f* 5,70; mindere en Overmaassche van *f* 5,10 tot *f* 5,40; jarige mede in een doen; puike van *f* 5,60 tot *f* 5,70; mindere van *f* 5,30 tot *f* 5,50 per mud. Ongedroogde soorten met weinige begeerte en slechts bij uitslijting aan hoogbenoodigden afgegaan: 148 ℔ Rijn *f* 160; 156 ℔ jarige en nieuwe dito *f* 175; 150 ℔ jarige Groot-Brabandsche *f* 168; 152 ℔ jarige Rostocker, te Delftshaven leverbaar *f* 174. — Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Flackeesche winter weinig aan en 10 cents lager, van *f* 4 tot *f* 4,30; zomer schaars als voren, de beste van *f* 3,60 tot *f* 3,70; mindere van *f* 3,40 tot *f* 3,50 per mud; van andere soorten 136 ℔ Nassau Dietze in entrepot *f* 160. — Haver tot vorige prijzen niet dan slepende te plaatsen: Zeeuwsche en Overmaassche korte van *f* 2,50 tot *f* 3,20; lange van *f* 2,10 tot *f* 2,60 per mud; van andere soorten 112, 113 ℔ jarige Groninger dikke *f* 127, *f* 128. — Boekweit in puike kwaliteit goed prijshoudende, doch mindere soorten lager verkocht: 140 ℔ nieuwe Noord-Brabandsche *f* 152, *f* 154, *f* 155, *f* 157; nieuwe Groot-Brabandsche *f* 153; nieuwe Rijn van *f* 144 tot *f* 150; jarige Vlaamsche *f* 145. — Paardenboonen tot 10 cents lager wél opgeruimd. Nieuwe Zeeuwsche en Overmaassche van *f* 4,50 tot *f* 4,70. Duivenboonen mooije kleine *f* 5,75, *f* 6; groote dito *f* 5,20, *f* 5,50. — Erwten ten volle prijshoudende: nieuwe Geldersche Graauwe van *f* 12 tot *f* 13; Zeeuwsche van *f* 7,50 tot *f* 9,50. Nieuwe Zeeuwsche Blaauwe van *f* 6,50 tot *f* 8,30. Nieuwe Zeeuwsche Witte van *f* 6 tot *f* 7 per mud. — Koolzaad prijshoudende: Zeeuwsch 54½, 56 p. vl.; Flackeesch 53, 53½ p. vl.

AMSTERDAM, 9 *October*. Tarwe tot circa vorige prijzen met weinig handel: 130 ℔ b. Pools. *f* 322; 127, 128, 129 ℔ dito *f* 323, *f* 325, *f* 332; 132 ℔ j. Munst. *f* 293; 126 ℔ n. dito *f* 248; 130 ℔ n. Geld. *f* 265; 130 ℔ j. Limb. *f* 295. — Rogge met eenigen handel iets lager in prijs: 118, 121 ℔ Pruiss. *f* 152, *f* 158; 116 ℔ Petersb. *f* 150; 125 ℔ Geldersche *f* 160. — Gerst in een doen: 100 ℔ Vries. Zomer *f* 120. — Haver in een doen: 93 ℔ Gron. dikke *f* 133. — Boekweit bragt vorige koersen op: 121 ℔ Nijkerk. *f* 172; 120 ℔ Gooijs. *f* 170; 121 ℔ Holst. *f* 172; 118 ℔ Overijss. Zand *f* 165. — Erwten prijsh., ca. 8 l. n. Koningsb. Graauwe, waarvan de kwal. zeer voldoende was, werden op *f* 10 per mud gehouden, waarvoor *f* 9 te bedingen was; o. Witte, die men op *f* 6,50 hield, waren tot *f* 6 bij partij te plaatsen.

Koolzaad williger; verkocht: Stichtsch en Betuwsch 56 p. vl.; Gron. 45½ p. vl.; Vriesch 47 p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. 59½ p. vl.; April 60½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: in veiling 110 ℔ Memelsch *f* 7,50 per mud. — Raapolie dadelijk en op levering williger; op 6/w. *f* 35,75; vlieg. *f* 34,50 a 75; Nov. *f* 34,50; Dec. *f* 34,75; Mei *f* 35. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,50 a 75. — Hennepolie op 6/w. *f* 35,50; vlieg. *f* 34,50. — Raapkoeken *f* 60 a *f* 66. — Lijnkoeken *f* 8 a *f* 10.

AMSTERDAM, 11 *Oct.* Tarwe tot vorige prijzen met veel handel aan cons. en specul.; in entr.: 131 ℔ Odessa *f* 268 en in cons.: 130 ℔ witb. Poolsche *f* 343; 130 ℔ b. dito *f* 330; 133 ℔ Rostock. *f* 316; 132 ℔ Kub. *f* 265; 128 ℔ b. Pools. *f* 318. — Rogge tot ruim vorige prijzen, met veel handel aan cons. en speculatie: 126 ℔ Stettin *f* 164; 127 ℔ Pommer *f* 166; 124 ℔ Rijn *f* 158; 120, 122 ℔ Pruiss. *f* 156, *f* 160; 118 ℔ Petersb. *f* 154. — Gerst in een doen: 111 ℔ n. Nassaud. *f* 165. — Boekweit zonder omgang.

Nog verkocht van Tarwe bij partij: 128 ℔ r. Stettin *f* 285, en bij gerijven: 129 ℔ witb. Pools. *f* 342, *f* 345; 129 ℔ dito *f* 329.

Koolzaad op 9 vat dadelijk 59 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112, 113 ℔ Koningsb. *f* 220. In publieke veiling: 107, 108, 109, 110, 111 ℔ Libau *f* 7¼, ½, ¾ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering wat williger: op 6/w. *f* 35,50; vlieg. *f* 34,50; Nov. *f* 34,50 a 25; Dec. *f* 34,75 a 50; Mei *f* 35 a *f* 34,75 a *f* 35. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,50. Hennepolie op 6/w. *f* 35,50; vlieg *f* 34,50.

LONDEN, 6 *October*. Holl. Boter bleef levendigen kooplust vinden en voor de betere merken betaalde men heden weder 2 sh. avans; andere soorten zijn ook meer gevraagd tot ferme prijzen.

LONDEN, 9 *October*. De aanvoer van Tarwe was heden tamelijk ruim, doch de gesteldheid slecht. Alleen puike kwal. bedong de prijzen van ll. Maandag. Oude vreemde was goed gevraagd tot vorige prijzen. Gerst en Haver waren alleen in de puike kwaliteit tot vorige koersen te plaatsen. Boonen 1 en Witte Erwten 2 sh. beter koop.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 11 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 44, 44⅛, 44; Dito Cert. 3 pCt. 52, 52¼, 52; Dito dito 4 pCt. 68, 68⅛, 68⅛; O. I. Leen. 4 pCt. 67⅛, 67⅛, 67⅛; Amort. Synd. 3½ pCt. 68⅛. — BELGIE, 2½ pCt. 36⅛; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 36¼, 36⅛, 36⅛. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 7⅛; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 6⅞, 7, 6⅞; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 6 1/16, 6⅛; Dito 3 pCt. 24, 24⅛; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 17⅛, 17⅛, 17 3/16; Coup. *Ardoin* 5⅛, 5½; Passive 2⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 21⅛, 22⅛, 21⅛; Dito Dito 4 pCt. 22⅛, 23⅛, 22⅛. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 97⅛, 97⅛, 97⅛; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 97⅛, 98; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 86⅛, 87; Dito bij *Hope* 4 pCt. 77⅛, 77⅛; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 76½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 61½, 62, 61½; Dito 2½ pCt. 31½, 33½; Braz. 5 pCt. 76, ¼; N. Mexik. 5 pCt. 16⅛, ⅛; Peru 6 pCt. 16½, ¼, ⅛; Oblig. Holl. Spoorw. 4½ pCt. 81¼, ½.

De heden morgen door het Handelsblad medegedeelde ontzettende tijdingen uit Weenen hebben onder de houders van Oostenrijksche fondsen eene ware verslagenheid veroorzaakt. Er vertoonden zich veelvuldige verkoopers, en het natuurlijk gevolg daarvan was, dat de prijzen eene gevoelige daling ondervonden, eene daling, welke in de 2½ pCts. ruim 3½ pCt. en in de 5 pCts. bijna 6½ pCt. bedraagt.

Onze binnenl. alsmede alle buitenl. effecten waren onder den invloed der Oostenrijksche, algemeen aangeboden. In Integralen en Portug. was de handel vrij levendig.

Braz. 1824 v. 200 p. st. 74½; Peru Coup. *f* 1½

Koers van het geld: Prolongatie 2½; Beleening 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 44; Ard. a £ 510 6⅞; Binnenl. 3 pCt. 17 3/16; Portug. 4 pCt. 22⅞ à ⅛; Met. 2½ pCt. 31½.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN

*** Heden avond beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON WIKA E. HUISMAN, geliefde Echtgenoote van

R. F. MULDER.

TJAMSWEER, 9 October 1848.

*** Heden beviel van eene DOCHTER C. J. LA HAYE, geliefde Echtgenoote van

J. H. VAN DE WEIJER.

GRONINGEN, 11 October 1848.

*** Bevallen van een' ZOON A. K. MULDER, Echtgenoote van

R. U. REINDERS.

MARTENSHOEK, 12 October 1848.

*** Na een kort, maar smartelijk lijden van slechts drie dagen, overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne dierbare Echtgenoote Mejufvrouw EUWKJE DE BOER, in den ouderdom van 57 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 36 jaren.

Hare nagedachtenis zal in mijne voormalige en nog hooggeschatte Gemeenten van *Lellens* en *Westerbroek* niet zijn vergeten. Diep en innig is mijn rouw, maar in God mijne sterkte.

OOSTERLITTENS, 2 October 1848.

M. TH. LAURMAN.

*** Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming bij het overlijden mijner Echtgenoote ontvangen, betuig ik mits deze mijn' VRIENDELIJKEN DANK.

W. MUURLING.

GRONINGEN, 9 October 1848.

*** Heden morgen te 8 uur overleed onze hartelijk geliefde Dochter KATHARINA PAULINA KONING, in den ouderdom van 26 jaren en ruim 4 maanden.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te beschouwen.

WEDDE, 10 October 1848.

Mr. A. H. KONING.
E. T. KONING,
geb. ECKRINGA.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES HISKIAS KUIJPERS, in den ouderdom van bijna vierenveertig jaren.

GRONINGEN, 11 October 1848.

A. KUIJPERS, geb. BIJL.

MORGEN TE BEZIEN:

de fraaije **Verzameling BOEKEN**, in verschillende TALEN en over onderscheidene WETENSCHAPPEN, welke, benevens eenige **RARITEITEN**, waarbij eene FORTE-PIANO, verschillende PLATEN, ENZ., op MAANDAG, den 16den October 1848, ten Huize van **H. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, *publiek* zullen verkocht worden, volgens CATALOGUS, aldaar à 10 cents te bekomen.

NIEUWSTE,
VOLLEDIGSTE
EN
Goedkoopste Woordenboeken,
VOOR DE
ENGELSCHE, HOOGDUITSCHE
EN
FRANSCHE TALEN.

ALS:

HOOIBERG, *Eng.-Holl.* en *Holl.-Eng. Woordenboek*. 2 deelen, ... *f* 4.00.
DE WILDE, *Hoogd.-Holl.* en *Holl.-Hoogd. Woordenboek*, 2 deelen, ... - 4.00.
LANDRÉ, *Fransch-Holl.* en *Holl.-Fransch Woordenboek*, 2 deelen in één band, ... - 2.00.

Allen gebonden in nette Eng. Linnen Banden met Vergulde Rugtitels.

Gedrukt en te bekomen bij **BLUSSÉ EN VAN BRAAM**, te *Dordrecht*, en bij alle Boekhandelaren.

*** Bij **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, komt van de Pers en zal alom verkrijgbaar worden gesteld:

De derde, verbeterde en vermeerderde druk van het Werk, getiteld:

COMPENDIUM DOGMATICES ET APOLOGETICES CHRISTIANAE. In Scholarum suarum usum scripserunt *L. G. PAREAU* et *P. HOFSTEDE DE GROOT*, *Theologiae Professores in Academia Groningana*, à .... *f* 2 — 75.

Bij bovengenoemde is mede gedrukt en te bekomen: **ENCYCLOPAEDIA THEOLOGI CHRISTIANI.** In Scholarum suarum usum breviter delineata a *P. HOFSTEDE DE GROOT* et *L. G. PAREAU*, in *Universitate Groningana Theologiae Professoribus*, à *f* 1 — 90.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De CURATOR in het FAILLISSEMENT van den Heer **JOSEPH SAMUELS VAN PELS**, te *Oude Pekela*, roept mits dezen, ANDERMAAL, de **SCHULDEISCHERS**, wier VORDERINGEN in de Bijeenkomst van heden nog niet mogten zijn geverifiëerd, op, om op MAANDAG, den drieëntwintigsten dezer maand, des voormiddags te tien uur, alsnog te verschijnen in de AUDIENTIE-ZAAL der ARRONDDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, tot eene TWEEDE en LAATSTE VERIFICATIE.

WINSCHOTEN, 9 October 1848.

De Curator voornoemd:
Mr. W. R. EMMEN.

IN NAAM DES KONINGS!
Verkoop bij geregtelijke uitwinning van Onroerend Goed.

Op WOENSDAG, den vijftienden November aanstaande, des voormiddags te tien uur, zal, ter teregtzitting der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, aan den Meestbiedenden en daarna Hoogst-afmijnenden, ten verzoeke van den Heer JAKOB HARMS DE WEERD, Burgemeester der Gemeente van en wonende te *Nieuwe Pekela*, ten dezen woonplaats hebbende gekozen ten Kantore van Mr. W. R. EMMEN, Procureur te *Winschoten*, welke in dezen als zoodanig voor den Heer Executant occupeert,

tegen en ten laste

HENDRIKJE EGBERTS DE GROOT, Weduwe wijlen HARM HARMS NIEMANTINGA, te *Nieuwe Pekela*, en hare Kinderen, als Erfgenamen van dezen hunnen Vader, JANTJE HARMS NIEMANTINGA, BEREND OOSTERMAN NIEMANTINGA en HARM HARMS NIEMANTINGA, zijnde de éérstgenoemde bij haar inwonende en de beide laatsten Zeelieden, en respectivelijk wonende te *Oude-* en *Nieuwe Pekela*, worden verkocht:

Eene **BEHUIZING**, geteekend no. 172, en ERF, met aanhoorigen TUIN, staande en gelegen te *Nieuwe Pekela*, Noordzijde, Stads grond, op no. 23, in den kadastralen perceelswijzen legger dier Gemeente bekend Sectie A, nos. 880 en 881 en hebbende eene inhoudsgrootte van drie Roeden, tachtig Ellen voor de Behuizing en het Erf, en van vijf Roeden voor den Tuin, met een belastbaar inkomen van *f* 2,22 voor ongebouwde en van *f* 21,00 voor gebouwde eigendommen.

Zijnde deze Goederen door den Heer Executant ingezet op eene som van honderd guldens.

Mr. W. R. EMMEN, *Procureur.*

*** **BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN** der GEMEENTE *DELFZIJL* herinneren bij deze aan het PUBLIEK, dat de **HERFST-VEEMARKT** te *DELFZIJL*, te houden op den DERDEN DONDERDAG in de maand OCTOBER, dit jaar invalt op den **19den** dier MAAND, *VRIJ* van het BETALEN van STEDE- of PLAATSGELD; voorts, dat te dier gelegenheid ALLE BEDELARIJ en het SPELEN OM GELD of GELDSWAARDE *STRENGELIJK* zal worden GEWEERD. Moetende het **VEE**, van buiten deze Gemeente ter MARKT gebragt, voorzien zijn van het gewone GEZONDHEIDS-CERTIFICAAT.

DELFZIJL, 7 October 1848.

Burgemeester en Wethouderen der Gemeente Delfzijl:
P. J. VOS.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris:
ONNEKES.

AANBESTEDING VAN RUNDVLEESCH,

onder nadere goedkeuring, voor de **TROEPEN** van het **DEPOT-BATALJON** van het 8ste Regement **INFANTERIE**, op WOENSDAG, den 18den dezer, des voormiddags precies te elf uur, op het BUREAU van den KOMMANDANT van het Bataljon, in het Soepenstraatje, boven de Boterhal, alwaar van heden af de Conditiën ter lezing liggen, en eene Bus staat, om er de INSCHRIJVINGS-BILJETTEN in te kunnen doen, dagelijks des voormiddags van 10 tot 12 uur.

HANDELAARS IN VEE,
naar LONDEN,

worden verzocht, om aanstaanden MAANDAG, den 16den dezer, des voormiddags te 10 uur, te komen ten Huize van J. BRUINS, buiten de Apoort, te *Groningen*, terwijl hun alsdan een **belangrijk Voorstel** zal gedaan worden.

*** Op WOENSDAG, den 18den October 1848, des avonds te 7 uren, zal, ten Huize van de Erven EEKHOFF, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

Eene BEHUIZING, met vrije BOVENWONING, WERKPLAATS en OPEN GROND, staande te *Groningen*, bij den St. Walburgsboog, doende tot Grondpacht *f* 2,50, bewoond door de Wed. C. TIEMAN.

Te aanvaarden den 1sten November 1848, te betalen den 1sten Mei 1849. Te bezien den dag van- en voor den Verkoop, des namiddags van 2 tot 4 uur. Over het verkochte kan *f* 500 blijven staan.

Mr. J. J. CREMERS.

VERKOOP VAN EIKEN WAGENSCHOT.

MAANDAG, den 16den October 1848, des voormiddags te 10 uren, zal, eerst in het Pakhuis *Zeldenrust*, aan 't Ameland, en vervolgens in het Pakhuis *de Lijnbaan*, in den Achter-den-muur, bij het Provinciehuis, voetstoots worden verkocht: Eene partij EIKEN WAGENSCHOT, in diverse dikten en lengten.

FIRMA **Steen & Comp.**

Maandag, den 16den October

e. k., des namiddags te twee uren, zal, vóór en in het Luthersche Weeshuis, in de Harderingestraat, worden verkocht: **HUISMOBILIA**, SECRETAIRE, CHIFFONNIÈRE, LADE- en ANDERE TAFELS, STOELEN, BEDDEGOED, enz.; voorts ZILVEREN OORIJZER met GOUDEN STIFTEN en meer andere **GOUDEN** en **ZILVEREN VOORWERPEN.** Te bezien des morgens van 10—12 uren.

FIRMA **Steen & Comp.**

P. H. EEKMA, Notaris te *Driesum*, in het Arrondissement *Leeuwarden*, zal, op MAANDAG, den 16den OCTOBER 1848, des voormiddags te 9 uur, ten Huize van den Kastelein SIPKE JANS DE ROOS, te *Rinsumageest*, in het openbaar ter Verkoop aanbieden:

Eenige duizenden **IJPEN-**, **POPULIEREN-** en **ESSCHEN STAMBOOMEN**, eenige duizenden **ESDOORNS**, **HAGEN**, **LEGISTER**, mitsgaders eene aanzienlijke partij **VRUCHTBOOMEN** en **HEESTERGEWASSEN**, alles geschikt tot Verplanting en goed gekweekt in de Boomkweekerij van L. VLASKAMP, te *Rinsumageest*, en aldaar, van den 2den October 1848 af, dagelijks, uitgenomen des Zondags, te bezigtigen.

De CATALOGUS is op *franco* aanvrage gratis te bekomen bij den Verkooper en den Notaris.

Heidegronden,
geschikt voor ONTGINNING.

De Notaris **TADEMA**, te *Oosterwolde*, zal, op MAANDAG, den 16den October 1848, des namiddags te 2 uur, in het LOGEMENT *DE GOUDEN KLOK*, te *Oosterwolde*, in het openbaar, bij Strijk- en Verhooggelden, veilen en verkoopen:

I. Eene **ZATHE**, bestaande in eene hechte en ruime HUIZING en SCHUUR met vruchtbare BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN, BOSCHGRONDEN en uitgestrekte HEIDEVELDEN, te *Haule*, bij ALBERT HENDRIKS DE BOER in huur; verdeeld in 19 perceelen.

II. Een groot Stuk **HEIDEVELD**, het *MANDEVELD* genoemd, Oostwaarts van deze Zathe gelegen; in 9 perceelen.

Deze Vastigheden, te zamen groot Tweehonderd Bunders, liggen nabij het Vaarwater van Haulerwijk, op ruim een half uur afstands van de Kolonie Veenhuizen.

III. Het **VEEN** of de **KLIJN**, in voorschrevene Zathe en Heidevelden aanwezig, in 7 perceelen; en

IV. Een Stuk uitmuntend **HOOILAND**, groot 2 Bunders, 3 Roeden, gelegen op *Seijertsmaad*, onder *Oosterwolde*; in 2 perceelen.

Alles breedvoerig beschreven bij Verkoopboekjes, die bij bovengenoemden Notaris zijn te bekomen.

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de VOOGDEN over de minderjarige Kinderen van wijlen W. E. DIJKHUIZEN en Vrouw, op VRIJDAG, den 20sten October 1848, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein F. N. SIKS, te *Nieuw Beerta*, bij publieke veiling te verkoopen:

Een' **WIND-KORENMOLEN** en **ERF** met daarbij behoorende BEHUIZING en SCHUUR, staande en gelegen te *Nieuw Beerta.*

Nader onderrigt ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

*** In den loop dezes jaars, tijd en plaats nader te bepalen, gedenken de Erven wijlen de Weduwe HARM FREERKS DE BOER, te *Woldendorp*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, **HOF EN TUIN**, met de daarbij behoorende **LANDERIJEN**, te zamen groot ruim 45 Bunders, staande en gelegen bij *Woldendorp*, ten deele eigen en ten deele beklemd, doende het beklemde jaarlijks aan onderscheidene Eigenaren tot vaste huur *f* 341,50; zulks in verschillende perceelen.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS** zal er, op MAANDAG, den 23sten October 1848, te 2 uren, aan de BOERENPLAATS van den **HUIZE** *EKENSTEIN*, bij het *Oosterwijtwerder Verlaat*, onder *Tjamsweer*, **BOELDAG** worden gehouden van **30** extra beste zware PUIK VETTE KOEIJEN, **1** MELKKOE en **24** BESTE LAMMEREN.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van den Logementhouder E. J. DE VRIES, op de *Zoutkamp*, en CONS., op MAANDAG, den 30sten October 1848, des namiddags te 2 uur, ter na te melden Behuizing, publiek te koop presenteren:

Een aanzienlijk en van ouds gerenomeerd **LOGEMENT EN HERBERG**, bestaande in eene ruime BEHUIZING, waarin diverse BENEDEN- en BOVENVERTREKKEN, voorzien van vele GERIJFELIJKHEDEN, met annexe SCHUUR en STALLING, benevens derzelver eigen ERF en GROND, staande en gelegen op de *Zoutkamp.*

Mr. H. VAN BOLHUIS.

ATTENTIE.

Binnen kort, tijd en plaats nader te bepalen, zullen te *Wagenborgen* worden verkocht:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met ruim 22 Bunders LAND, vaste huur doende *f* 5 — 00, staande en gelegen in de *Weiwerder Meeden*, in huur bewoond wordende bij HARM N. VAN DELDEN.

II. De EIGENDOM van ongeveer 28 Bunders *Behuisd Land*, onder beklemming in gebruik bij G. B. STAAL, voor *f* 165 — 00.

III. Een ZANDAKKER, te *Wagenborgen.*

IV. De EIGENDOMMEN, groot *f* 13 — 00, *f* 8 — 00 en *f* 8 — 00, gevestigd op Goederen, te *Wagenborgen* gelegen, in gebruik bij BEREND M. BUURMA, HITTJE WOLTHUIS en F. WALKER.

V. De EIGENDOMMEN van *f* 14 — 50 en *f* 2 — 00, gevestigd op Goederen, gelegen te *Hellum*, in gebruik bij W. DOORNBOS en H. F. WALD.

VI. IDEM van *f* 6 — 00, op Land, onder *Siddeburen*, in gebruik bij JAN SLAGTER, en *f* 12 — 00 op het Ronde Hof te *Termunten*, in gebruik bij PIETER H. SMIT.

Behoorende tot de Nalatenschap van L. M. SMEDING, in leven Schoolonderwijzer te *Wagenborgen.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Een net **BURGERHUIS** met OPENE PLAATS en BLEEKVELD, als voorzien van alle Gerijf, staande Oostzijde op Schoolholm, te *Groningen*, get. Z 8 V, in eigendom bewoond wordende door den Schipper K. J. BIJL. Om op den 1sten Mei 1849 te aanvaarden.

Te bevragen ten Kantore van Mr. E. VAN EERDE, Notaris alhier.

NB. Tegen November aanstaande is TE HUUR de **BOVENWONING** van Koopman **DE BOER**, in de Oude Ebbingestraat, op den hoek van het Roode Weeshuisstraatje, met vrijen Opgang, Kelder, Putten Regenwater en meerdere Gerijfelijkheden.

Ontvangen:

Nieuwe LISSABONSCHE **CITROENEN**, à *f* **4,00** de honderd, benevens de eerste SMIRNASCHE **VIJGEN**; heeft in voorraad: puike GEROOKTE **ZALM**, welke met het einde der vangst in prijs toeneemt; Echte EDAMMER **ROOMKAASJES**, ZWITSERSCHE **KAAS**, ENZ., ENZ. Versche **MINERALE WATEREN**, direct uit de Bronnen, worden bij de **10** of **20** Kruiken tot den naasten prijs verkocht.

I. J. ENSING,
Fruit- en *Vischhandelaar*, nabij de Markt.

Bij M. M. LÖWENSTEIN,
in de Pelsterstraat,

bij wien in de vorige LOTERIJ in de 3de KLASSE de KAPITALE PRIJS van *f* **25,000** is getrokken, is al wederom, in de thans trekkende 2de KLASSE, op de 1ste Lijst, de KAPITALE PRIJS van *f* **20,000** getrokken, op No. **15704**; bij denzelven zijn te bekomen **LOTEN** in KOOP en in HUUR, voor de 3de KLASSE.

WEDEROM GETROKKEN,
BIJ L. J. AKKER:

de **KAPITALE PRIJS** van *f* **20,000**, op No. 15704.

Bij FRANKFORT,
in de Gelkingestraat,

is getrokken *f* **20,000** op no. **15704**; zich minzaam aanbevelende in het leveren van **LOTEN** voor de volgende KLASSEN.

BIJ HIJMAN I. VAN DER RIJN,
in de Folkingestraat,

bij wien in de vorige Loterij, onder meer andere Prijzen, ook de KAPITALE PRIJS van *f* **2,500** Gulden getrokken is, is ook nu in de **206**de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, op No. **15704**, een VIJFDE HUURLOT, de **KAPITALE PRIJS** van *f* **20,000** getrokken.

A. P. BOLSMAN,
Smid, Sloten- en Kagchelmaker,
in de Turftorenstraat, Lett. C. No. 8, te Groningen,

Maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat bij hem voor civiele prijzen te bekomen zijn: alle soorten van MODERNE, FIJN GESLEPEN **KAGCHELS**, naar den laatsten smaak, als: LUCHTVERWARMENDE BRUSSELSCHE **VUURHAARDEN** met SCHUIFDEUREN en te gelijk OPEN VUUR, **KOLOM-** en **KOOKKAGCHELS**; beveelt zich in de gunst en rekommandatie. Zoo de Begunstigers eene Kagchel mogten ontvangen, welke hun niet bevalt, zoo verpligt hij zich, om dezelve na het Wintergebruik weder terug te nemen.

KOPER, ZINK, BLIK, TIN, ENZ.

Bij den ondergeteekenden is steeds voorhanden een volledig assortement van **ROOD** en **GEEL KOPER**, in BLADEN van onderscheidene GROOTTE en DIKTE, ook ROEDEN of STAVEN voor BOUTEN, van verschillende afmetingen, ook ROOD KOPEREN en GEEL METALEN BELEGBLADEN en beste COMPOSITIE SPIJKERS, ZINK in BLADEN van alle soorten, waaronder *extra breed*, geslepen en gewone HAARDPLATEN, DAKBLADEN, om het Dak zonder solderen bijna potdigt te sluiten, WATERBUIZEN, ZINK in BLOKKEN, SPIJKERS, DOORGESLAGEN BLADEN als VLECHTWERK, BLIK van al de voorkomende Merken. Extra best **BANCA** en puik **ENGELSCH TIN**, in kleine Blokken van slechts 14 Ned. ℔, zacht en zuiver van alooi.

Ook is bij hem op verlangde maten en zwaarten te bekomen: ZWAAR KOPERWERK, als BODEMS en PLATEN voor DISTELEER- en BROUWKETELS, SUIKERPANNEN, BEKKENS en HELMSTUKKEN, alles tot zeer billijke prijzen, volgens Prijscourant; wordende mede het OUD ROOD en GEEL KOPER en ZINK in betaling genomen.

ROTTERDAM, October 1848.

W. VAN HOUTEN.

Er wordt gevraagd: een **KASTELEINS-BEDIENDE**, die voldoende bewijzen van zijne Bekwaamheid en Zedelijk Gedrag kan leveren. Adres aan het KANTOOR DEZER COURANT.

Er wordt gevraagd, tegen November aanstaande, of iets eerder: een **BROOD- en KLEINBAKKERS LEERLING**,

bij J. H. BRUINS,
Broodbakker in de N. Boteringestraat.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

OCTOBER 1848.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
1	757,00	756,25	756,40	11,4	18,7	12,4	0,95	0,84	0,95	Z.	Z.Z.W.	Z.Z.W.	helder.	bewolkt.	helder.
2	756,50	755,85	756,18	12,4	18,0	13,0	0,95	0,83	0,94	»	»	»	betrokken.	»	»
3	757,09	758,25	759,95	9,8	17,0	13,1	0,95	0,90	0,94	»	Z.t.O.	Z.Z.O.	mistig.	»	»
4	762,61	762,81	763,33	12,0	18,0	14,0	0,95	0,86	0,89	»	Z.	Z.	bewolkt.	betrokken.	betrokken.
5	759,94	765,91	766,98	16,4	19,1	14,4	0,96	0,90	0,96	Z.W.	Z.W.	Z.Z.W.	betrokken.	»	helder.
6	768,05	767,61	767,57	14,3	19,8	14,2	0,97	0,84	0,95	Z.W.t.W.	Z.W.t.W.	Z.W.t.W.	»	weinig bewolkt.	»
7	766,70	765,32	765,13	12,6	19,6	14,0	0,94	0,84	0,96	»	»	W.	weinig bewolkt.	»	»

Gem. stand der maand September: 760,18 — 14,1 — 0,88

Regen: 40,9 Strepen.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

Tot secretaris van den akademischen senaat is voor het volgende jaar benoemd de hoogleeraar W. MUURLING.

Heeren Studenten brengen heden avond eene serenade aan Hoogleeraren en Curatoren der hoogeschool.

— Bij Zr. Majs. besluit van den 7 october 1848, no. 70, is benoemd tot vice-president van het provinciaal geregtshof in *Groningen*, mr. SCATO GOCKINGA, thans raadsheer in hetzelve Hof.

— Men verneemt, dat JOHANN HEINRICH GELLHAUS, die op den 25 mei ll. door het provinciaal Geregtshof alhier, ter zake van een in den nacht van den 15 op den 16 julij des vorigen jaars aan het *Stads Kanaal*, gemeente *Wildervank*, gepleegden moord en diefstal, tot de straffe des doods veroordeeld is en wiens aanvrage om cassatie door den Hoogen Raad verworpen is, van Z. Maj. gratie van deze straf verzocht heeft.

Ook heeft HEINRICH SCHREVE, bijgenaamd BLUMSTEIN, gratie verzocht van de straf van tepronkstelling, brandmerk met de letter T en 15jarige rasp- of tuchthuisstraf, waartoe hij door het provinciaal Geregtshof, ter zake van diefstal met verzwarende omstandigheden, is veroordeeld.

— Gisteren morgen is een arbeider, AREND ROELF STUIVINGA genaamd, die met anderen bezig was de tent van het paardenspel aftebreken, door het breken van een paal naar beneden gestort; hij heeft zijne beide armen gebroken en wordt thans in het akademisch hospitaal verpleegd. Zijne vrouw en twee kinderen, die in een klein kamertje op Veulstoren alhier wonen, zijn door dit ongeluk van hunnen verzorger en kostwinner beroofd, en worden aan de liefdadigheid van menschenvrienden aanbevolen.

— Men verneemt, dat de werkzaamheden tot den aanleg van den nieuwen *mac-adams* weg van *Zuidlaren* naar den Rijks straatweg bij de *Punt*, sedert de door Z. Maj. den Koning daartoe verleende concessie, met kracht en onafgebroken worden voortgezet, dermate, dat dezelve op de aanstaande *Zuidlaarder* herfstmarkt, langs eene lengte van ruim 2500 ellen en wel nagenoeg tot aan het dorp *Noordlaren*, geheel zal kunnen worden bereden, terwijl tevens de aardebaan van af den Rijks straatweg tot aan de bosschen van den heer VAN HASSELT, tegen dien tijd geheel afgewerkt zal moeten zijn, door welk een en ander de communicatie van deze stad naar *Zuidlaren* reeds van nu af aan belangrijk is verbeterd. Het reeds afgestraat gedeelte van den weg voldoet zeer goed.

— Bij resolutie van Z. Exc. den tijdelijken Minister van Financiën van den 4 october jl., is ter kennisse van heeren arrondissements directeurs der directe belastingen in de maritime provincien, ter mededeeling aan de daarbij betrokkene ambtenaren in hunne respective directien gebragt, dat, ten gevolge van het bekomen berigt, omtrent het werkelijk bestaan van de *Cholera* te *Hamburg*, de noodige maatregelen zijn voorgeschreven, om op alle schepen en vaartuigen, van daar komende, toe te passen de bepalingen van quarantaine verordend voor de schepen en vaartuigen, komende uit *Rusland* en wel bepaaldelijk uit de havens van *Finland* en de *Oostzee*.

Evenzeer is bij resolutie van den 4 october aan de bedoelde hoofdambtenaren aangeschreven, dat de vereischte voorschriften gegeven zijn, om de daarbij vermelde *quarantaine* bepalingen almede toe te passen op schepen, komende uit *Duitsche havens* aan de *Oostzee*, en uit al de havens, aan de *Elbe* gelegen, *Cuxhaven* daaronder begrepen; zoo dat, behalve de havens aan evengenoemde rivier, al de *Russische* en *Duitsche* havens tusschen *Abo* en *Kiel* als besmet moeten worden aangemerkt.

— Dezer dagen is door het ministerie van oorlog bevolen: 1°. Dat de miliciens der ligting van 1848, die bij hunne indeeling, als hun beroep makende van de buitenlandsche zeevaart, dadelijk in werkelijke dienst zijn gesteld, met onbepaald verlof huiswaarts zullen worden gezonden, voor zoo verre namelijk zij thans *drie* maanden of langer onder de wapenen zullen zijn geweest, en zij niet door het *lot* verpligt zijn, om het in gestadige dienst blijvende gedeelte bij de corpsen voltallig te helpen maken.

2°. Dat de miliciens, uitmakende het buitgewone contingent van 1845, die in dit jaar met de ligting van 1847 in werkelijke dienst zijn opgekomen, nadat zij drie maanden onder de wapenen zijn geweest, mede met groot verlof zullen worden gezonden, uit hoofde de ligting, waarvan zij deel uitmaken, bereids in het genot daarvan is gesteld, en

3°. Dat diezelfde maatregel zal worden toegepast op de insgelijks met de ligting van 1847 opgekomene manschappen van het buitengewoon contingent van 1846, zoodra de miliciens van het gewoon contingent dier ligting weder met onbepaald verlof naar hunne haardsteden zullen worden gezonden.

— Wij gelooven onzen lezers geene ondienst te doen, door hier op te nemen het antwoord van den Minister van Eeredienst op het adres van de Godsdienstige bijeenkomst der Gereformeerden, den 18 augustus l.l. te Amsterdam gehouden, waaruit blijkt, hoe afkeerig de Regering er van is, zich in zaken van godsdienst en kerkbestuur te mengen:

„Ontvangen 's Konings beschikking van den 1 dezer n°. 1, omtrent een adres van *O. G. Heldring*, c. s., zich noemende leeraars en leden van de Nederlandsche Hervormde Kerk en van het Hervormd Kerkgenootschap, gedagteekend uit Amsterdam den 18 augustus l.l., daarbij kopijelijk mededeelende een door hen aan de algemeene Hervormde Synode ingezonden adres en bijgevoegde verklaring, strekkende om hunne eensgezindheid in de waardering en handhaving van de hoofdzaak en het wezen der schriftuurlijke kerkleer en kerkvorm te openbaren, en van Z. Maj. verzoekende, niet als wettig te erkennen een enkel, door overleg van het kerkbestuur, zonder voorafgaande en behoorlijke kennisneming der gemeenten tot stand gekomen algemeen reglement, veel min, op het voetspoor van hetgeen vroeger heeft plaats gehad, zelve eene organisatie aan de Hervormde Kerk te geven, of zoodanige organisatie te erkennen, waarin op nieuw aan het wereldlijk bestuur regten over de Kerk zouden worden toegekend, met de vrijheid en onafhankelijkheid der Kerk onbestaanbaar.

„Geeft aan de adressanten te kennen, dat, even als de herziening der Grondwet van den Staat, waarvan zij in hun adres gewagen, tot stand wordt gebragt langs den weg, door de Grondwet zelve aangewezen, zóó ook de kerkelijke organisatie, vervat in het algemeen reglement op het bestuur der Nederlandsche Hervormde Kerk, *niet* kan worden veranderd of herzien, *dan op de wijze, bij dat reglement vastgesteld*, speciaal bij art. 15, zoodanig dit artikel in het jaar 1843 is veranderd; dat het *overigens* het *stellig voornemen der Regering is*, om de grenzen tusschen staatsgezag en kerkgebied naauwgezet in acht te nemen, en zich door geenerlei aandrang, van welke zijde ook, te laten bewegen tot bemoeijenis met hetgeen moet worden geacht tot het *jus in sacra* te behooren, in welk opzigt zij zich gedragen kan aan den inhoud van het op last des Konings uitgevaardigd ministerieel rescript van den 1 julij 1842, no. 15, behelzende, dat, wel is waar, de bestaande inrigting der Hervormde Kerk in de maand januarij van het jaar 1816, naar aanleiding van de toenmalige geheel bijzondere omstandigheden, tot stand is gekomen door overleg van de Hooge Regering van *dien* tijd met de kerk, maar dat, door deze *buitengewone* tusschenkomst van den Staat het Hervormd kerkbestuur eenmaal gevestigd, en sedert eene reeks van jaren erkend zijnde, *geene handeling van dien aard meer kan te pas komen:*

„dat het noch met de bepalingen der Nederlandsche Grondwet, noch met de bedoelingen der Regering zou overeenkomen, dat dezelve zich eenig *jus in sacra* zoude aanmatigen nog eenig *jus circa sacra* uitoefenen, buiten de bestaande reglementaire verordeningen en de algemeene bevoegdheid en verpligting der Regering, om te waken voor de goede orde en veiligheid van den Staat;

„en dat mitsdien *alle veranderingen in de bestaande kerkorde voortaan alleen van de kerk kunnen uitgaan*, en dus derzelver hoogste vergadering *uitsluitend bevoegd* is, om, indien zulks noodig mogt bevonden worden, volgens de bestaande reglementen de vereischte maatregelen te nemen, of ook, wanneer het belang der kerk verandering dier reglementen vordert, daartoe, na rijp beraad en wettig kerkelijk overleg, te besluiten, *buiten eenigen invloed der Hooge Regering*, die, wanneer hare bekrachtiging daarop vervolgens gevorderd wordt, *alleen heeft toe te zien, dat daarbij niets toegelaten worde, strijdig met de Grondwet of met de rust en veiligheid van den Staat.*

De tijdelijke Minister voornoemd,
(*Geteekend*) J. VAN HEEMSTRA.

INGEZONDEN.

STEMMEN VAN DE HEIDE.

I.

EENE KLAGENDE STEM.

Voor weinige weken bezochten wij eene heidestreek in eene naburige provincie, waarop zich eenige stemmen deden hooren, die wij wenschen, dat ook anderen vernemen, waarom wij het wagen, de Redactie van dit veel gelezen blad te verzoeken, ons hierin behulpzaam te zijn.

De streek is een paar uren lang, bijna zonder gemeenschap met de omliggende dorpen. Hier en daar vertoonen zich hutten, die over het algemeen eer naar schapenhokken dan naar verblijven van menschen gelijken. Van heideplaggen opgezet, hadden enkele zelfs geene vensters. De rookuitgang moest tevens aan licht en lucht den toegang verleenen. Velen echter waren van een' van steenen opgezetten voorgevel voorzien. De bewoners waren, in overeenstemming met den grond, dien zij bebouwen, ruw en niet uitlokkend, om er nadere kennis mede te maken. Wij beschouwden ze evenwel als broeders en zusters, en drongen ons gezelschap voor eenige oogenblikken op, deels, om de oorzaken van hunnen deerniswaardigen toestand op te sporen en er voor ons zelven en anderen voordeel mede te doen, deels, om, mogt het zijn, hier of daar een zaadje van zedelijkheid en godsdienst neder te leggen. Het resultaat van ons onderzoek, op de plaats zelve verkregen, deelen wij hier mede, ten behoeve van allen, die met ons gevoel hebben voor het lijden hunner medemenschen, en gaarne uit erkentelijkheid voor hunne onverdiende voorregten een offer leggen op het altaar der menschlievendheid.

Te oordeelen naar de overblijfselen van wijken en in de heide zich verliezende wegen, als ook uit de gesteldheid van den bodem, schijnt dit oord vroeger met hoog veen bedekt geweest te zijn. Is deze gissing gegrond, waaraan wij niet twijfelen, dan had, onder soortgelijke omstandigheden, hier een Veendam of Pekela kunnen staan, ja wij houden het voor zeker, door verstandig aangebragte hulp en met betrekkelijk geringe kosten, zou hier binnen weinige jaren nog wel eene bloeijende kolonie kunnen verrijzen.

Voor omtrent veertig jaren was deze heide nog onbewoond, sedert is de bevolking ontstaan en van langzamerhand aangegroeid tot ruim vierhonderd zielen, die in 85 hutten verblijf houden. Meestal zijn het armen, die het elders te bang werd en zich in deze onherbergzame heide verborgen voor de blikken hunner meer gelukkige natuurgenooten. Velen zijn ontslagene tuchtelingen, die er hunne schande begraven, of van daaruit hunne rooftogten naar rijkere streken voortzetten. Dit bleek ons al spoedig bij een oppervlakkig onderzoek. Wij willen het gevoel van den lezer sparen en houden de afgrijsselijke geschiedenissen, die men ons hier en daar, zonder blikken of blozen, verhaalde, voor ons. Onkunde en zedeloosheid schenen hier algemeen hunnen verderfelijken invloed te verbreiden; huwelijken werden er schaars gesloten, kinderen waren er nogtans vele; dat er genoegzaam geene leden van eenige Christelijke gezindheid waren en bijna geene gedoopte kinderen, zal niemand verwonderen, die bedenkt, dat hier kerk noch school is en de naastbijgelegene niet of weinig bezocht worden. Een der minsten verschilligen, die wij hier aantroffen, gevraagd zijnde, waarom hij zijn kind niet liet doopen? antwoordde, dat hij daar niets tegen had, maar dat zijne vrouw weder zwanger was en het dan één doen was, dan konden beide kinderen te gelijk gedoopt worden. Dat de bewoners der heide geene vriendnabuurlijke gezindheden jegens elkander koesterden, bleek uit de antwoorden van anderen, op de vraag: waarom zij niet ter kerk gingen? „Wij kunnen toch de hut niet alléén laten!"

Wij vroegen niet naar de oorzaken van zoo veel ligchamelijke en geestelijke armoede, als ons hier met weemoed vervulde; ze lagen duidelijk en klaar voor ons, maar eene stem scheen te roepen: „Van waar hulp in zoo groote ellende? Christelijk Nederland, dat bijbels en zendelingen naar Oosten en Westen zendt, kunt gij zoo vele honderden heidenen in uw midden zien wonen en daarbij onverschillig blijven? Gij laat uwe landgenooten naar Amerika vertrekken en duizenden bunders land liggen onbearbeid binnen uwe grenzen!"

II.

EENE BEMOEDIGENDE STEM.

Niet al wat de heide bewoont is ruw en terugstootend, zoo min als de bodem overal onvruchtbaar is.

Waar het Christendom eenen nieuwen geest in den mensch schept, daar is ook de vloek, eenmaal wegens de boosheid des menschen uitgesproken, opgeheven, en de aarde geeft, als zij bebouwd wordt, weder haar vermogen.

Te midden der heidestreek, waardoor wij dwaalden, lag eene hut, die zich verhief boven allen, die wij nog gezien hadden. Zij naderde in grootte een gewoon boerenhuis, terwijl de naaste omtrek door zijn vriendelijk voorkomen uitnoodigde tot een bezoek. Wij, treurig gestemd door hetgeen vooraf gezien en gehoord was, weigerden niet, maar betraden, met blijde hoop in het hart, het erf.

De hoeve was door eene sloot omgeven, waarvan de kanten met hakhout bepoot waren. Hier zag men een' akker heerlijke boekweit, wachtende op de zicht, om den zaaijer te doen juichen bij den oogst, daar een afgemaaid stuk rogge, welker garven reeds grootendeels achter de schuur opgetast waren, terwijl ginds de knollen reeds weder uitsproten. Een aardappelveld, dat weinig door de ziekte geleden had en eene ruime opbrengst beloofde, wisselde af met een meer dor grasland, dat zeer mestgierig scheen en ons minder beviel. Het geheel besloeg eene oppervlakte van tien bunders, over het algemeen goed doorbouwd land. De werktuigen, hoewel niet dubbel voorhanden, waren in voldoenden staat. De mestvaalt was goed aangelegd, terwijl de gier op den regten prijs geschat werd.

Wij gaven den bewoners, vriendelijke lieden van ruim 60 jaren leeftijds, onze verwondering te kennen over de gunstige onderscheiding van hunnen uiterlijken toestand, in vergelijking met dien der heidebewoners, welke wij tot dus verre gezien hadden. Wij vroegen hun naar het geheim, waaraan zij hunne betrekkelijke welvaart dankten, of misschien alle omstandigheden gunstig voor hen geweest waren, of bestendige gezondheid hun deel geweest ware enz. „Och neen!" zei de man, „eens ben ik 1½ jaar achtereen ziek geweest en wij zijn toen niet weinig achteruit geraakt; negen kinderen hebben wij aan des Hemels goedheid te danken, maar zij hebben ons ook niet weinig gekost; twee daarvan zijn gehuwd en wonen ook op de heide; hunne neerzetting was mede niet zonder bezwaar." „Maar wat is het dan, dat u zoo vooruit geholpen heeft, terwijl genoegzaam alle anderen hier bedelaars zijn en blijven?" „Dat weet ik juist niet," hernam hij, en voegde er, na een oogenblik bedenkens, met den grootsten eenvoud bij, „dit weet ik wel, dat aan Gods zegen alles gelegen is. Toen ik hier kwam, bezat ik tweehonderd gulden, mij door mijne ouders nagelaten; ik leende daar tweehonderd gulden bij, kocht hier grond en bouwde eene hut. Dagelijks bad ik God, dat Hij mijnen arbeid wilde zegenen; ik werkte van den vroegen morgen tot den laten avond, dan bij de boeren, dan op mijn eigen akker; mijne vrouw werkte eveneens; was ik soms weken achtereen op de klei, om wat over te verdienen, ons eigen werk leed er niet bij, onze kinderen volgden ons voorbeeld en hielpen, waar zij konden. Van langzamerhand is onze hut een huis geworden, onze aangekochte heide is, schoon met zweet gemest, en zeker ook wel daardoor in een groot aantal vruchtbare akkers veranderd. De Heer heeft, naar zijn woord, de hand des vlijtigen gezegend. Wij hielden voorts van orde en spaarzaamheid en kochten voor het geld, dat wij missen konden, al spoedig een nieuw stuk hei, een paar schapen, een koebeestje of eenig gereedschap. Nu moet de schuur weder vergroot worden, en de bouwstoffen zijn al grootendeels aangekocht of aangehaald."

Uit alles, wat man en vrouw ons mededeelden, uit de zachte behandeling der kinderen, uit de liefderijke hulp, die broeders en zusters elkander bewezen, kortom uit alles, wat wij zagen en hoorden, bleek het, dat warme, echte godsvrucht, die niet alleen in woorden bestond, het geheele huisgezin bezielde. Wij vonden ook hier weder bevestigd; *zedelijkheid en godsdienst is het eenige grondige geneesmiddel tegen de armoede;* en eene vertroostende stem scheen ons in de ooren te klinken, die zeide: „Vrees niet voor de toekomst dezer heidebewoners; het zuurdeeg is alreede in het deeg gelegd; hoewel langzaam, ook deze heide wordt eens geheel een blijk van 't geen de nijvere hand des menschen onder den Goddelijken zegen vermag." Nederlanders! ondersteunt slechts de pogingen, die aangewend worden, om dit heugelijke uitzigt spoediger te verwezenlijken! Sticht er eene school en eene kerk, het overige zal weldra volgen.

III.

EENE OPWEKKENDE STEM.

Weinige dagen na ons bezoek in de bovenbedoelde heide, kwamen wij in de gemeente *Marum*, en vernamen er zoo veel goeds van eene, daar in het vorige jaar opgerigte *Vereeniging tot hulp voor vlijtige armoede*, dat wij misschien daardoor wel het meest aangespoord werden, om deze regelen op het papier te brengen, en later, om er meerdere bekendheid aan te geven, dan in den engen kring onzer vrienden en bekenden mogelijk is.

Zoo als bijna overal, nam ook in deze uitgestrekte gemeente, die de kerkdorpen *Marum*, *Noordwijk*, *Niebert* en *Nuis* bevat, de armoede schrikbarend toe, en nu stichtte men er eene Vereeniging, die ten doel heeft:

1°. Arbeidzaamheid, oppassendheid, en, in het algemeen, zedelijkheid bij de minvermogende volksklasse aan te moedigen, en bedelarij ten eenenmale, benevens lediggang, zoo veel mogelijk, te weren;

2°. Aan zulke minvermogenden, die niet ten laste van eenig armbestuur zijn, doch bij mangel aan werk, gebrek zouden moeten lijden, werk en daardoor onderstand te verschaffen;

3°. In het vervolg de noodzakelijkheid te doen ophouden, dat eenige diakenie in de bovengenoemde kerkdorpen, uit de gemeentekas, subsidie ontvange.

Ieder lid dezer vereeniging verbindt zich:

1°. Om geene aalmoezen of giften, van welken aard ook, dan bij wijze van uitzondering, uit te reiken of te doen uitreiken aan iemand, hoe ook genaamd, die zich als behoeftige tot het ontvangen van een aalmoes of gift ergens in de gemeente *Marum* aanmeldt.

2°. Om wekelijks of maandelijks tot het fonds der Vereeniging eene bijdrage te leveren, nagenoeg zoo groot als de som, die hij anders gerekend mogt worden in dien tijd aan aalmoezen bij de deur te besteden.

In ieder kerkdorp, benevens in het gehucht *de Wilp*, is eene plaatselijke Directie, die *in het algemeen* belast is met de zorg voor de belangen der minvermogende volksklasse onder haar ressort en *in het bijzonder* 1°. met de geregelde inning der bijdragen; 2°. dat de bovenbedoelde minvermogenden door eenigen arbeid in de gelegenheid gesteld worden, om, tot ondersteuning, geld of geldswaarde uit de plaatselijke kas der vereeniging te trekken; 3°. dat de kinderen van die minvermogenden geregeld school- en godsdienstig onderwijs ontvangen, en, zoo mogelijk, tijdig bij anderen in dienst komen, of althans, door doelmatige werkzaamheid, dagelijks bezig gehouden worden, en alzoo niet aan lediggang gewennen.

Zoo wij wel onderrigt zijn, dan heeft de Vereeniging op twee verschillende wijzen haar ééne doeleinde, om de armen door werk te helpen, trachten te bereiken, 1°. door gepast werk, dat vroeger niet binnen de gemeente vervaardigd werd, aan de huizen te doen maken; 2°. door eene aanzienlijke uitgestrektheid heidegrond te pachten, die zij opvolgend wil cultiveren en doen bebouwen. Aanvankelijk moet men boven verwachting geslaagd zijn, zoodanig zelfs, dat in sommige dorpen slechts 6 pCt. van het oorspronkelijke kapitaal ingesmolten is, en men daardoor de gegronde hoop koestert, om, na weinige jaren, zonder dan nieuwe geldelijke opofferingen te behoeven, een fonds bijeen te hebben, waardoor men op den duur de armoede kan betengelen, terwijl het streven der Vereeniging zich tevens daarheen uitstrekt, dat de armen zelven later hare hulp kunnen ontberen.

Wij noodigen de Directie der Vereeniging dringend uit, om van hare verrigtingen openlijk verslag te geven.

Inmiddels klinkt ons reeds eene stem uit de Marummerheide in de ooren:

„Menschenvrienden! wilt gij waarlijk de armoede bestrijden, „volgt deze Vereeniging na, gewijzigd naar de behoeften en middelen uwer woonplaats. Voedt het volk zedelijk en godsdienstig „op, verschaft het werk, waardoor de zelfstandigheid der armen „niet verloren gaat, maar waardoor zij op den duur uwe hulp „kunnen missen!"

...k...,

ZEETIJDINGEN.

Gearriveerd: te Amsterdam den 8 Oct Zijl *Alpha* van Cardiff, Pronk *Hopende Zeeman* van Straalsund, den 9den Holscher *Vr. Jacobina* van Stettin, den 9den Jacobs *Hendrika* van Tonderen, Bakker *Tjatsina* van Hartlepool, den 10den Muntendam *Juffer Sara Anna Cornelia* van Petersburg, Schuring *Antina* van Riga, Pekelder *Heidewika* van Hamburg, Poort *Gesina Hendrika* van Emden; te Texel den 9den Flik *Onderneming*, Dik *Henriette* beide van Newcastle, Ouwehand *de Hoop* van Hull, de Weerd *Maria Agnes* van Petersburg, Helmers *de 4 Zusters* van Memel, van der Laan *Jacoba Alida* van Sunderland; in het Vlie den 6den Duintjer *Friso* van Newcastle, Mooi *Cornelia* van Alesund, Brouwer *Lumina* van Laurvich; te Brielle den 8sten Stutvoet *Margaretha Gezina*, den 9den de Boer *Hendrika Annagiena* beide van Hull; te Livorno den 22 Sept. de Haan *Henriette* van Amsterdam; te Pillau den 2den van der Wijck *Annachina* van Dantzig; te Koppenhage den 2den Oldenburger *Agatha* van Dantzig; te Bordeaux den 4den Lovius *Trekvogel* van Amsterdam; te Bremerhaven den 4den Drent *Eendragt* van Memel, Stubbe *Jantina* van Dantzig, Dauws *Phoenix*, Mulder *Sophia* beide van Groningen, de Jonge *Alida Gesina* van Delfzijl, den 5den de Vries *5 Gezusters* van Emden; te Hamburg den 5den Scholtens *Europa*, Dokter *Maria Geertruida* beide van Amsterdam, Stopper *Zeevaart* van Rotterdam, den 7den de Beer *Juffer Jantje* van ......; te Holyhead den 6den de Jonge *de Weldaad* van Liverpool naar Zwolle.

Gearriveerd: te Amsterdam den 11 Oct. Ouwehand *de Hoop* van Hull; in het Vlie den 8sten Dijkhuis *Christina* van Memel; te Livorno den 30 Sept. Hoeksma *Koophandel* van Archangel; te Genua den 3 Oct. Potjer *Emma Obina* van Amsterdam; te Londen den 9den van Wijk *Jonkvr. Maria* van Rotterdam; te Dartmouth den 8sten Post *Foska Helena* van New-York naar Amsterdam; te Bremerhaven den 7den Gnodde *Jonge Jan* van Groningen; Bos *Vr. Hilleyina* van Delfzijl.

Vertrokken: van Amsterdam den 9 Oct. Jonkhoff *de Hoop* naar Napels, Vegter *Anna* naar Nantes, Kievit *Maria Catharina* naar Petersburg, Kuitze *Jonge Wicher* naar Hamburg, Ouwehand *Germania* naar Hull, Naatje *Jan Hero* naar Stettin, Knoop *Vr. Ikina* naar Hamburg; van Texel den 8sten Ouwehand *Westphalia* naar Hull; uit het Vlie den 6den Stutvoet *Annachiena Harmina* naar Stettin, Visser *Vr. Maaike* naar Rostock, Brandt *Catharina Sophia*, de Jong *Vr. Martha* beide naar Hamburg, Tap *Maria Beerta* op avontuur, den 9den de Groot Bakker *Katharina* naar Petersburg, Huisman *Hendrika* naar de Oostzee; van Helvoet den 8sten van der Tak *Sara Lijdia* naar Batavia, de Vries *Beerta Schuringa* naar Jerseij, Wijkmeijer *Margaretha* naar Petersburg; van Croonstad den 28 Sept. de Jonge *Hendrika* naar Jerseij, Eilts *Geertruida Smit* naar Frederiksaam; van Bolderaa den 29sten Swart *Helena*, den 30sten de Jonge *Fennegina* beide naar Elseneur; van Guernseij den 3 Oct. van Duinen *Alkanna Elisabeth* naar Liverpool, den 5den Mulder *Jantina Gesina* naar Rotterdam; van Swinemunde den 2den Rentes *Jonge Jan* naar Holland; van Hull den 4den Boer *Marchina* naar Seaham; van Bremerhaven den 4den Koens *Jonge Rudolf*, Rosenbeek *Roelina*, den 5den Visser *Tietje* alle 3 naar Amsterdam, Kleijn *Jantina* naar Rotterdam; van Dundee den 5den Heeres *Susanna* naar de Oostzee; van Harwich den 6den Kamphuis *Siewerdina*, van der Zee *de Hoop* beide naar Pagensand; van Ostende den 5den Clasen *Vr. Elisabeth* naar Fisherow; van Duinkerken den 6den Hoffman *Louisa Amalia* naar Riga.

Vertrokken: uit het Vlie den 8 Oct. Mooi *Trouw* op avontuur; van Bremerhaven den 8sten Valomstra *Vr. Alida* naar Amsterdam, de Vries *Vriendschap* naar Antwerpen.

UITTREKSEL UIT DE SONDSLIJST.

GEPASSEERD:

3 Oct. Ekens, Elisabeth Johanna, v. Petersb. n. Amst., m. lijnzaad.
4 Oct. Brouwer, Aurora, v. Riga n. Abbeville, met vlas.
Steffens, Johannes, v. Riga n. Rotterdam, met rogge.
Muntendam, Sara Anna Cornelia, v. Petersb. n. Amsterd.

De wind was den 3 Oct. Z.Z.W., Z.Z.O., den 4den Z.O.,

ADVERTENTIEN.

Voorts verzoekt het Bestuur der Afdeeling de Bestuurders der Vereenigingen buiten de Stad gevestigd, dat zij hunne verslagen uiterlijk vóór den 17den October bij den ondergeteekende inzenden, ten einde er nog het noodige gebruik van kunne gemaakt worden bij die Vergaderingen; worden die Bestuurders tevens uitgenoodigd, alsdan te melden, hoevelen hunner de Godsdienstige Bijeenkomst in de Groote Kerk zullen bijwonen, opdat er schikking kunne gemaakt worden, om hun daarbij zitplaatsen te bezorgen. Eindelijk wordt aan deze Bestuurders berigt, dat er na den afloop der Godsdienstoefening nog eene BIJEENKOMST van BESTUURDERS aller BIJBELVEREENIGINGEN in het PROVINCIEHUIS zal plaats hebben.

GRONINGEN den 9 October 1848. *Het Bestuur der Afdeeling Groningen van het Ned. Bijbelgenootschap.*
Namens hetzelve:
L. G. PAREAU, *Secretaris.*

*** Het **BESTUUR** van het **GENOOTSCHAP** *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID* berigt bij deze, dat tot **AGENTEN** der WAARBORG-MAATSCHAPPIJ *tegen de verliezen door de* **LONGZIEKTE** *onder het* **RUNDVEE** benoemd zijn:
te *Bellingwolde*, de Heer **S. P. VAN DER TUUK**, Burgm. ald.
te *Termunten*, „ „ **E. H. ONNEKES**, Gem. Ontv. ald.
te *Vlagtwedde*, „ „ **ANDRIES HOMMES**, Landb. ald.
te *Appingedam*, „ „ **J. EBENS**, Veearts aldaar.
te *Scharmer*, „ „ **B. WICHERS**, Landb. aldaar;
bij wien inlichtingen te bekomen, en deel genomen kan worden.

Namens het Bestuur:
Mr. **A. J. VAN ROIJEN.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER A. D. BARENBORG, geliefde Echtgenoote van
FINSTERWOLD **N. J. HOMMES.**
den 4 October 1848.

*** Heden beviel van eene DOCHTER WIJPKE H. BOS, geliefde Echtgenoote van
ZUIDBROEK **EGBERT E. EDZES.**
den 7 October 1848.

*** Heden avond beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON WIEA E. HUISMAN, geliefde Echtgenoote van
TJAMSWEER **R. F. MULDER.**
den 9 October 1848.

*** Bevallen van een ZOON A. K. MULDER, Echtgenoote van
R. U. REINDERS.
MARTENSHOEK den 12 October 1848.

*** Na een kort, maar smartelijk lijden van slechts drie dagen overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne dierbare Echtgenoote Mejufvrouw EUWKJE DE BOER, in den ouderdom van 57 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 36 jaren.

Hare nagedachtenis zal in mijne voormalige en nog hooggeschatte Gemeenten van *Lellens* en *Westerbroek* niet zijn vergeten. Diep en innig is mijne rouw, maar in God mijne sterkte.

OOSTERLITTENS den 2 October 1848.
M. TH. LAURMAN.

*** HOOGEMEEDEN den 9 October 1848. Moest ik in de maand Januarij ll. kennis geven van het afsterven van mijnen dierbaren Echtgenoot, heden treft mij wederom een gevoelige slag, door het overlijden van mijne geliefde vierde Dochter CATHARINA, ten huize van mijnen Schoonzoon te *Delfzijl*, na eene slepende ziekte van ruim acht maanden, in den ouderdom van bijna 20 jaren.
N. P. HUIZENGA,
Wedw. D. J. POEL.

*** Heden morgen te 8 uur overleed onze hartelijk geliefde Dochter KATHARINA PAULINA KONING, in den ouderdom van 26 jaren en ruim 4 maanden.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te beschouwen.

WEDDE den 10 October 1848.
Mr. **A. H. KONING.**
E. T. KONING,
geb. **ECKRINGA.**

*** De **BURGEMEESTER**, **OPPERSTRANDVONDER IN HET RESSORT** *WARFFUM*, brengt ter kennis, dat door den **VOOGD** van het **EILAND** *ROTTUMEROOG*, onder zijn **BEHEER** zijn gesteld: 1°. **49** Vaten of Booten **KORINTEN**, geteekend met de Nummers **22, 26, 40, 48, 54, 59, 62, 80, 81, 93, 94, 96, 99, 101, 114, 191, 195, 202, 205—207, 250—256, 258, 259, 262—265, 268, 269, 271—282**, en aldus gemerkt:

benevens **3419½** N. **&** losse **KORINTEN** uit gesloopte Booten; alles geborgen uit het op den 27sten Augustus jl. in de **BUITENGRONDEN** van de *LAUWERS* **GESTRANDE SCHOONERSCHIP** *EMMA*, gevoerd geweest door Kapitein **JOHANN JOHANNESSEN**, komende van *CEFALONIA* en bestemd naar *HAMBURG*; 2°. een **GEDEELTE** van de **TUIGAGIE** van het opgemelde **VAARTUIG.**

Wordende bij deze ter **reclame opgeroepen** elk en een iegelijk, die tot het GEBORGENE vermeent **geregtigd** te zijn.

De Burgemeester, Opperstrandvonder voorned.:
J. ARKEMA.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De **CURATOR** in het FAILLISSEMENT van den Heer **JOSEPH SAMUELS VAN PELS**, te *Oude Pekela*, roept mits dezen, ANDERMAAL, de **SCHULDEISCHERS**, wier VORDERINGEN in de Bijeenkomst van heden nog niet mogten zijn geverifieerd, op, om op MAANDAG, den drieëntwintigsten dezer maand, des voormiddags te tien uur, alsnog te verschijnen in de AUDIENTIE ZAAL der ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Winschoten*, tot een TWEEDE en LAATSTE VERIFICATIE.

WINSCHOTEN den 9 October 1848.
De Curator voornoemd:
Mr. **W. R. EMMEN.**

HANDELAARS IN VEE,
NAAR LONDEN,

worden verzocht, om aanstaanden MAANDAG, den 16den dezer, des voormiddags te 10 uur te komen ten huize van J. BRUINS, buiten de Apoort, te *Groningen*, terwijl hun alsdan een **belangrijk Voorstel** zal gedaan worden.

*** De **HOUDER** der **LEENBANK** te *APPINGEDAM* zal op DONDERDAG den 26sten October 1848, publiek Verkoopen: **De VERSTANE PANDEN**, onder de Letters **O, P, Q, R, S en T**, ten huize van B. KNIJPENGA.

VERKOOP VAN KOEIJEN.

Op DINGSDAG den 24sten October 1848, des namiddags te 3 uren, zullen, ten huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, op zes maanden Crediet, publiek worden Verkocht: Ongeveer **25** beste **VAAL-** en **NIEUWMELKTE KOEIJEN.**
Mr. **J. J. DE SITTER**, *Notaris.*

NB. NB. NB. De VERKOOPING, ten verzoeke der Erfgenamen van wijlen **ELISABETH LAURENS LAURENS**, van eene te *Hoogkerk* gelegene **BEHUIZING** en een **EIGENDOM**, wordt ***UITGESTELD*** van MAANDAG den **16den** tot **MAANDAG** den **23sten OCTOBER.** — De BEHUIZING kan op 1°. November aanstaande worden aanvaard.
Mr. **F. I. ABRESCH**, *Notaris.*

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedagt, ten verzoeke van de VOOGDEN over de minderjarige Kinderen van wijlen W. E. DIJKHUIZEN en Vrouw, op VRIJDAG den 20sten October 1848, des voormiddags te elf uur, ten huize van den Kastelein F. N. SIKS, te *Nieuw-Beerta*, bij publieke Veiling te Verkoopen:

Een **WIND-KORENMOLEN** en **ERF**, met daarbij behoorende BEHUIZING en SCHUUR, staande en gelegen te *Nieuw-Beerta*.

Nader onderrigt ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

*** In den loop dezes jaars, tijd en plaats nader te bepalen, gedenken de Erven wijlen de Weduwe HARM FREERKS DE BOER, te *Woldendorp*, in openlijke veiling te Verkoopen:

Eene kapitale **BOERENBEHUIZING** en **SCHUUR**, **HOF** en **TUIN** met de daarbij behoorende **LANDERIJEN**, te zamen groot ruim 45 Bunders, staande en gelegen bij *Woldendorp*, ten deele eigen en ten deele beklemd, doende het beklemde jaarlijks aan onderscheidene Eigenaren tot vaste huur *f* 341,50; zulks in verschillende perceelen.
B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

ATTENTIE.

Binnen kort, tijd en plaats nader te bepalen, zullen te *Wagenborgen* worden verkocht:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met ruim 22 Bunders LAND, vaste huur doende *f* 5 — 00, staande en gelegen in de *Weiwerder Meeden*, in huur bewoond wordende bij HARM N. VAN DELDEN.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 28 Bunders *Behuisd Land*, onder beklemming in gebruik bij G. B. STAAL, voor *f* 165 — 00.

III. Eene ZANDAKKER, te *Wagenborgen*.

IV. De EIGENDOMMEN, groot *f* 13 — 00, *f* 8 — 00 en *f* 8 — 00, gevestigd op Goederen te *Wagenborgen* gelegen; in gebruik bij BEREND M. BUURMA, HITTJE WOLTHUIS en F. WALKER.

V. De EIGENDOMMEN van *f* 14 — 50 en *f* 2 — 00, gevestigd op Goederen, gelegen te *Hellum*, in gebruik bij W. DOORNBOS en H. F. WALD.

VI. IDEM van *f* 6 — 00, op Land onder *Siddeburen*, in gebruik bij JAN SLAGTER, en *f* 12 — 00 op het Ronde Hof te *Termunten*, in gebruik bij PIETER H. SMIT.

Behoorende tot de Nalatenschap van L. M. SMEDING, in leven Schoolonderwijzer te *Wagenborgen*.

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS** zal er, op MAANDAG den 23sten October 1848, te 2 uren, aan de BOERENPLAATS van den **HUIZE** *EKENSTEIN*, bij het *Oosterwijtwerder Vallaat*, onder *Tjamsweer*, **BOELDAG** worden gehouden van **30** extra beste zware PUIK VETTE **KOEIJEN, 1 MELKKOE** en **24** BESTE **LAMMEREN.**

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Prokureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van den Logementhouder E. J. DE VRIES, op de *Zoutkamp*, en CONSS., op MAANDAG den 30sten October 1848, des namiddags te 2 uren, ter natemeldene Behuizing, publiek te Koop presenteren:

Een aanzienlijk en van ouds gerenomeerd **LOGEMENT** en **HERBERG**, bestaande in eene ruime BEHUIZING, waarin diverse BENEDEN- en BOVENVERTREKKEN, voorzien van vele GERIJFELIJKHEDEN, met annexe SCHUUR en STALLING, benevens derzelver eigen ERF en GROND, staande en gelegen op de *Zoutkamp*.
Mr. **H. VAN BOLHUIS.**

UIT DE HAND TE KOOP,

of voor eenige jaren te **HUUR**: het nieuwe, sterke en met smaak getimmerde **GEBOUW** bij den Apoortenboog, Z.W. zijde, geschikt voor differente **AFFAIRES** (bijzonder, om den stand, voor Neringdoenden). Te bevragen bij den Eigenaar **P. WIERSEMA**, buiten de Heerepoort, in *Stad en Lande*. Dit HUIS met de BIJGEBOUWEN en TUINEN is ook op gemakkelijke Voorwaarden **UIT DE HAND TE KOOP.**

NB. Tegen November aanstaande is TE HUUR de **BOVENWONING** van Koopman **DE BOER**, in de Oude Ebbingestraat, op den hoek van het Roode Weeshuisstraatje, met vrijen Opgang, Kelder, Put- en Regenwater en meerdere Gerijfelijkheden.

LEVER- EN MAAGZIEKTE
bijzondere Genezing in de Indiën,
DOOR DE
HOLLOWAY'S PILLEN.

Uittreksel uit een brief, geschreven uit *Beeder, Central India*, den 19 Julij 1846. Aan Prof. HOLLOWAY. „**Mijnheer!** met groot genoegen meld ik Uwe **PILLEN** hier in vele hopelooze gevallen van **Lever-** en **Maagziekte** heb zien gebruiken, en wondervolle uitkomsten geven. Ik heb dezelve door een onzer **Dienstboden**, die wij dachten te zullen verliezen, doch gebeel herstelde, doen gebruiken. Vele Inlandsche Familiën zonden direct naar **Calcutta**, om zich van Uwe **Middelen** te voorzien." *(w. get.)* **F. BROWNING.**

Door het vermeerderd **Debiet** zijn de PRIJZEN van heden af de volgende:

Doosjes Pillen
van ***f* 0,90 *f* 2,10 *f* 3,80 *f* 7,75 *f* 15,50 *f* 23,50.**

Potjes Zalf
van ***f* 0,90 *f* 2,10 *f* 3,80 *f* 8,15 *f* 15,90 *f* 23,90.**

Deze **Middelen** zijn op *franco* aanvrage à Contan te bekomen bij de Heeren **Dépôthouders H. GAASBEEK**, in de N. Ebbingestraat, te *Groningen*, **W. J. SANTENGA**, te *Visvliet*, **H. P. A. VAN GORCUM**, te *Assen*, **H. A. BINKSMA**, te *Harlingen*, en **W. S. VISSER**, te *Lemmer*, en verder aan het **Hoofd-Dépôt** bij den Heer ***F. E. VAN SANTEN KOLFF***, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand no. **244**, ***Holloway's Etablissement.***

Aanvragen om Depôt moeten *franco* aan het Hoofd-Depôt te *Rotterdam* gedaan worden.

Bij M. M. LÖWENSTEIN,
in de Poelestraat,

bij wien in de vorige LOTERIJ in de 3de KLASSE de KAPITALE PRIJS van *f* **25,000** is getrokken, is al wederom, in de thans trekkende 2de KLASSE, op de 1ste Lijst, de KAPITALE PRIJS van *f* **20,000** getrokken, op No. **15704**; bij denzelven zijn te bekomen: **LOTEN** in KOOP en in HUUR, voor de 3de KLASSE.

BIJ HIJMAN I. VAN DER RIJN,
in de Folkingestraat,

bij wien in de vorige Loterij onder meer andere Prijzen ook de KAPITALE PRIJS van **2,500** Gulden getrokken is, is nu ook in de **206**de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ op No. **15704**, een VIJFDE HUURLOT, de **KAPITALE PRIJS** van *f* **20,000** getrokken.

Wederom getrokken bij L. I. AKKER, te Groningen, de Kapitale Prijs van *f* 20,000, op No. 15704.

LOTERIJ.

Bij de 1ste en 2de trekking der 2de klasse van de *Koninklijke Nederlandsche Loterij*, no. 206, op Maandag en Dingsdag, den 9 en 10 October 1848, zijn prijzen van duizend gulden of daar boven te beurt gevallen aan de navolgende nummers:

N°. 15704	een prijs van 20,000 gl.	N°. 17308	een prijs van 5000 gl.
„ 8790	„ „ „ 1000 „	„ 18635	„ „ „ 1250 „
„ 1238	„ „ „ 1000 „	„ 13024	„ „ „ 1000 „
„ 17777	„ „ „ 1000 „	„ 19294	„ „ „ 1000 „
„ 19646	„ „ „ 1000 „	„ 16393	„ „ „ 1000 „
„ 17036	„ „ „ 2500 „		

De Directeur van de trekkingen der Kon. Ned. Loterij:
J. H. FRIESWIJK.

NB. De *f* **20,000** is gevallen in de kollecte van de *gekwalificeerde Kollecteurs* **E. DE BOER & ZONEN.**

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN den 10 October.

Tarwe.	*Boekweit.*	*Haver.*
Oude Bak 70 & *f* 0-00	N.Gr.Zand 62 & *f* 3-90	Dikke . . 38 & *f* 0-00
Jarige . . 70 — 0-00	dito . . . . 64 — 4-30	N. dito . 41 — 2-50
Oml. . . . , 66 — 0-00	Zw. Zand . 64 — 4-00	dito . . . 44 — 2-90
jarige dito . 70 — 7-75	Veen . . . 64 — 3-80	dito . . . 47 — 3-25
dito . . . . 72 — 8-25		dito . . . 50 — 3-55
Oldam. . . 70 — 7-50	*Gerst.*	dito . . . 35 — 0-00
jarige dito . 72 — 8-00	N. Winter 52 & *f* 3-15	Voer . . . 38 — 2-35
1848 Old. 66 — 5-75	dito . . . . 54 — 3-45	dito . . . 41 — 2-50
dito . . . . . 68 — 6-25	dito . . . . 56 — 3-80	Zwarte . . 38 — 2-50
	N. Zomer 52 — 0-00	dito . . . 41 — 2-65
Rogge.	dito . . . . 54 — 0-00	dito . . . 44 — 2-85
Oude . . . . 66 & *f* 4-50	dito . . . . 58 — 0-00	*Gort.*
dito . . . 68 — 4-90	N. Knobbe 58 — 3-70	Parel *f* 9-75 *f* 10 *f* 10-50
Nieuwe . . 66 — 4-40	dito . . . . 60 — 4-00	Grove *f* 6-50, 75 *f* 7

Boonen *f* 4-75 *f* 5-15
Groene Erwten *f*
Graauwe Erwten *f*
Koolz. *f* 8-25, 50, 75, *f* 9-25, 50
Oostvr. *f*
N. Zomerz. *f*
Geel Mosterdz. *f* 8-50 *f* 10-50
Raap-Olie per vat *f* 33-50

MARKTPRIJS DER BOTER.

1ste soort *f* 25
2de „ „ „ *f* 23½ à 24 } per ½ ton.
3de „ „ „ *f* 22½ à 23

Tarwe, Rogge en Boekweit als voren verkocht. — Gerst vond minder vraag en ging tot iets lagere prijzen slepende af. — Haver niet driftiger en algemeen 5 cent lager afgegeven. — Boonen veel aangevoerd en daardoor niet dan iets lager te verkoopen. — Koolzaad werd tot vorige prijzen iets meer begeerd. — Geel Mosterdzaad slap. — Gort met weinig handel in een doen.

AMSTERDAM den 11 October.

TARWE tot vorige prijzen met veel handel aan cons. en specul.; in entr.: 131 & Odessa *f* 268 en in cons.: 130 & witb. Poolsche *f* 343; 130 & b. dito *f* 330; 133 & Rost. *f* 316; 132 & Kub. *f* 265; 128 & b. Pools. *f* 318. ROGGE tot ruim vorige prijzen, met veel handel aan cons. en speculatie; 126 & Stettin *f* 164; 127 & Pommer *f* 166; 124 & Rijn *f* 158; 120, 122 & Pruis. *f* 156, 160; 118 & Petersb. *f* 154. GERST in een doen 111 & n. Nassaud. *f* 165. BOEKWEIT zonder omgang. Nog verkocht van Tarwe bij partij 128 & r. Stettin *f* 285, en bij gerijven 129 & witb. Poolsche *f* 342, 345; 129 & dito *f* 329. KOOLZAAD op 9 vat dadelijk 59 £. LIJNZAAD in een doen; 112, 113 & Koningsb. *f* 220. In publieke veiling: 107, 108, 109, 110, 111 & Liban *f* 7⅛, ¼, ⅜, per mud. RAAPOLIE dadelijk en op levering niet williger; op 6/w. *f* 35½; Vlieg. *f* 34½; Nov. *f* 34½ a ¼; Dec. *f* 34¾ a ½; Mei *f* 35 a 34¾ a 35. LIJNOLIE op 6/w. *f* 28½; Vlieg. *f* 27½. HENNEPOLIE op 6/w. *f* 35½; Vlieg. *f* 34½.

ROTTERDAM den 9 October.

De aanvoeren van binnenlands waren heden niet groot, doch daar de vraag insgelijks beperkt was, konden dezelven niet dan tot eene kleine prijsvermindering worden aan den man gebragt. In vreemde granen ging mede niet veel om, slechts bestond er naar TARWE ter verzending nog eenige kooplust en werden voor genoemd einde nagenoeg vorige koersen besteed. Tarwe: 131 & Rijn in entr. *f* 270, 273; 134 & jar. en nieuwe Limburg *f* 285; 133 & j. Bovenl. *f* 285; 128 & n. dito *f* 250; 132 & j. dito *f* 280; 133 & Rijn in entr. *f* 278; 133 & Hoogl. Kleefsche *f* 300. ROGGE: 126 & j. Rostok *f* 174. GERST: 112 & Nassaub. in entr. *f* 160; 102 & Koersche *f* 141; 101 & Liban *f* 140. HAVER: 92, 93 & j. Gron. dikke *f* 127, 128.

PRIJZEN DER EFFEKTEN. Amsterd. den 11 Oct.

Nederland, Werkelijke Schuld 2½ pCt. 44 à 44⅛ gebl. 44; dito Cert. 3 pCt. 52 à 52¼ gebl. 52; dito dito 4 pCt. 68 à 68⅛ gebl. 68⅛; O. I. Leening 4 pCt. 67¼ à 67½ gebl. 67⅛; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 68¾. BELGIE, dito 2½ pCt. 36³⁄₁₆; Dito bij Rothschild 2½ pCt. 36¼ à 36⅜ gebl. 36¼. SPANJE, L. bij Ard. van 85 £ 5 pCt. 7⅛; dito dito van 510 £ 5 pCt. 6⅞ à 7 gebl. 6⅞; Dito bij dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 6¹¹⁄₁₆ à 6¾; Dito 3 pCt. 24 à 24¼; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 17¼ à 17⅜ gebl. 17⁵⁄₁₆; Coup. Ardoin 5½ à 5¹¹⁄₁₆; Passive 2¾. PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 21⅜ à 22⅛ gebl. 21⅜; Dito dito 4 pCt. 22⅞ à 23¹¹⁄₁₆ gebl. 22⅞. RUSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 97¼ à 97⅝ gebl. 97⅝; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 97¾ à 98; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 86¾ à 87; Dito bij Hope 4 pCt. 77⅛ à 77¼; Dito bij Stieglitz en Co. 4 pCt. 76½. OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 61½ à 62 gebl. 61½; Dito 2½ pCt. 31½ à 33½.

Bras. 5 pCt. 76, ¼; N. Mexik. 5 pCt. 16¾, ⅛; Peru 6 pCt. 16¼, ¾, ¼; Oblig. Holl. Spoorw. 4½ pCt. 81½, ¾.

De heden morgen door het *Handelsblad* medegedeelde ontzettende tijdingen uit Weenen hebben onder de houders van Oostenrijksche fondsen eene ware verslagenheid veroorzaakt. Er vertoonden zich veelvuldige verkoopers, en het natuurlijk gevolg daarvan was, dat de prijzen eene zeer gevoelige daling ondervonden, eene daling, welke in de 2½ pCts. ruim 3½ pCt. en in de 5 pCts. bijna 6½ pCt. bedraagt.

Onze binnenl. alsmede alle buitenl. effekten, waren onder den invloed der Oostenrijksche, algemeen aangeboden. In Integralen en Portug. was de handel vrij levendig.

Bras. 1824 van 200 £ 74½; Peru Coup. *f* 1½.

Laatste Prijzen te 5 uren. Integr. 2½ pCt. 44; Ard. a £ 510 6⅞; Binnenl. 3 pCts. 17³⁄₁₆, Portug. 4 pCt. 22¾ a ⅞; Metall. 2½ pCts. 31⅞.

Te Groningen bij P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.

Ao. 1848. No. 82.

PROVINCIALE Groninger Courant.

Vrijdag den 13 October.

PUBLICATIE.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat het Zijne Excellentie den tijdelijken Minister van Oorlog behaagd heeft, den aankoop, voor rekening van het Rijk, te bevelen van een aantal geschikte **RIJPAARDEN**, benoodigd voor het Leger, en dat de betaling dier aantekoopen Paarden zal geschieden *bij de aflevering*.

De voorname vereischten der bovenbedoelde Paarden zijn als volgt:

De Paarden zullen niet jonger dan 5 jaren, noch ouder dan 7 jaren, niet kleiner dan ééne el, 4 palmen, 8 duimen, 5 strepen, en niet grooter dan 1 el, 5 palmen, 3 duimen, 5 strepen, moeten zijn, alles gemeten onder eene galg van den onderkant van het ijzer der voorhoef tot op het midden van de schoft.

De Paarden moeten zijn ruinen of merriën, langstaarten, voorts bruinen, vossen of zwarten; geene bonte witte zullen aangenomen worden, evenmin geene klophengsten.

De Paarden moeten zijn welgevormd, geëvenredigd in hunne deelen en sterk, met eenen uitgebouwden schoft, breede borst, vier goede beenen, vrij van spatten en gallen, hooge en harde hoeven, kort gekoot, goed van gezigt en zonder eenig gebrek aan de oogen, hebbende vooral eenen goeden adem en geschikt zijnde voor den zadel of voor het tuig, naar gelang van de dienst, waartoe zij bestemd zijn.

De keuring, aankoop, aflevering en betaling der bovenbedoelde Paarden zal plaats hebben te *Groningen* ten huize van D. G. BRUGMA, buiten de Heerepoort aldaar, op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 6, 7 en 8 November aanstaande, telkens des morgens te negen uren te beginnen.

En worden alle Eigenaars van Paarden, vallende in de bovengemelde vereischten, opgeroepen en uitgenoodigd, om op evengenoemden tijd en plaats hunne Paarden ter verkoop aantebieden, voor welke een *goede* prijs zal worden betaald, en deze *dadelijk* voldaan.

En opdat deze kome ter kennis van elk en een iegelijk, die zulks aangaat, zal dezelve worden gedrukt, gepubliceerd en geaffigeerd ter plaatse, alwaar men gewoon is zulks te doen, en voorts in de *Provinciale Groninger Courant* geïnsereerd worden.

Aldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen*, op Zaturdag den 7 October 1848.

De Staatsraad, Gouverneur voornd.,
RENGERS.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, ontvangen hebbende eene missive van Z. Exc. den tijdelijken Minister van Finantien van den 4 dezer, no. 143, (afd. Generaal Secretariaat), houdende dat ter verdere uitvoering der Wet van den 18 december 1845, (*Staatsblad* no. 90), het den Koning behaagd heeft bij besluit van den 3 dezer maand, (*Staatsblad* no. 58) te bepalen, dat met den 29 october aanstaande buiten koers zullen worden gesteld de oude **VOOR 25 CENTEN KOERS HEBBENDE SCHELLINGEN EN ZESTEHALVEN EN DE EEN VIERDE GULDEN;**

Heeft goedgevonden, de daarbij belanghebbenden ter voorkoming van schade te verwittigen, dat van MAANDAG den 23sten tot en met ZATURDAG den 28 OCTOBER aanstaande, als mede nog op MAANDAG en DINGSDAG den 30sten en 31 dier maand, de voorschrevene muntspecien ter inwisseling tegen Nieuwe Zilveren Munten, tegen Muntspecien volgens de Wet van den 28 september 1816, (*Staatsblad* no. 50) en de daarop gevolgde Wetten geslagen, of ook tegen Muntbilletten van *f* 10 of *f* 5, volgens de Wet van den 18 december 1845 (*Staatsblad* no. 90) vastgesteld, kunnen worden aangeboden bij de Nederlandsche Bank en bij de Betaalmeesters in de Arrondissementen, met uitzondering van dien te *Amsterdam*, op de gewone kantooruren, zoo mede ook bij de Ontvangers der Belastingen, voor zoo veel de kassen van deze zulks zullen toelaten, doch bij deze laatsten uiterlijk tot en met den 30 *dezer maand*.

GRONINGEN den 9 Oct. 1848. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.*: **RENGERS.**

De **BETAALMEESTER** in het **ARRONDISSEMENT** ***GRONINGEN*** geeft kennis, dat dagelijks ten zijnen KANTORE worden BETAALD de ***PENSIOENEN*** ten laste van den **STAAT** over het **DERDE VIERENDEEL JAARS 1848.**

GRONINGEN den 6 Oct. 1848. **RENGERS.**

DUITSCHE BERIGTEN.

Omtrent de bedoelingen der zoogenaamde volksmannen en ultraliberalen in de Rijksvergadering te Frankrijk gaan veler oogen open. Het regt tot vereeniging en vergadering, de vrijheid der drukpers, alle regten, welke de natie in de groote beweging van maart verworven had — alle deze regten worden schandelijk misbruikt, om godsdienst en zedelijkheid, wet en regt te ondermijnen, om den opbouw van een gelukkig vaderland te storen en op bloed en puinhoopen de gewelddadige heerschappij van volkstyrannen op te rigten, wier eenige drijfveer eerzucht en eigenbelang is. Zij noemen zich de mannen des volks; hunne volgelingen noemen zij het volk; ieder, die zich tegen hunne verderfelijke verkeerdheden met ernst en waarheid verzet, om het heiligste eigendom des menschen, vrijheid en eer, om het geliefde vaderland voor een dreigend bederf te behoeden, dien schelden zij uit voor een volksverrader. *Vrijheid* beteekent bij hen straffeloosheid voor misdrijven; *eenheid* slaafsche onderwerping aan hunnen wil. Eindelijk — zoo wanen zij — zal hunne eer- en hebzucht toch voldaan worden; zoodra beschaving en degelijkheid, zoodra vlijt en welvaart in den afgrond begraven en ruwheid en liederlijkheid de overhand zullen genomen hebben — dan zal niemand hen de heerschappij en den buit meer betwisten.

In de *Flugbl. aus d. Deutsche Nat. Versammlung* worden de volksmannen, in een antwoord van Duitsche Burgers op eene aanspraak der linkerzijde, aldus geschetst. Vervolgens wordt o. a. gewezen op de vele pogingen, door hen aangewend, om de Rijksvergadering, hetzij door list of door geweld, te vernietigen; — op het gebeurde met den wapenstilstand met Denemarken gesloten. Toen het besluit viel, om de voorwaarden daarvan te schorsen, juichte het boos beginsel: het noorden tegen het zuiden in het harnas gejaagd, de oorlog — de burgeroorlog was daar — nu was de „conventie," het schrikbewind, het oproer, de algemeene verwarring voor de deur! De hoop daarop werd teleurgesteld door een nader besluit der Rijksvergadering. Nu raakte de partij der vernieling in de grootste woede. Zij besloot tot eenen beslissenden slag en de gruwelijke gebeurtenissen te Frankfort hadden op den 16, 17 en 18 september plaats.

Wat de zoogenaamde volksmannen deden, om de massa's tot daden van geweld aan te zetten; wat op den avond van den 16den voor het Duitsche hof en van den 17den op de Pfingstweide gesproken is; hoe men op den 18den de verwijdering der troepen van de Paulskerk geëischt heeft, ten einde de moordenaars ongestoord „de muren met bloed hadden kunnen verwen;" hoe men later, toen de strijd op de barricaden mislukte, den rijksbestuurder, de ministers, den president bestormde, om aan de dappere troepen de overwinning te ontrukken, den oproerlingen eene nederlaag te besparen en de zaamgezworenen daar buiten den moed niet te benemen — dat alles is reeds bekend en zal door de instructie van het plaats gehad hebbend oproer en de daarbij gepleegde moorden, nog nader aan het licht gebragt worden. Het net was heinde en ver gespannen; op vele plaatsen wachtten de zaamgezworenen op het berigt van den uitslag te Frankfort, om ten spoedigste het teeken tot den burgeroorlog te geven. Daar kwam het berigt van de nederlaag en van de eeuwige schande; waarmede de oproerlingen zich door den gruwelijken moord op *Auerswald* en *Lychnowki* voor het oog der geheele natie gebrandmerkt hadden. Vergeefs deed *Struve* met zijne bende uit Zwitserland een inval in het Badensche Oberland, vrijheid, welvaart en beschaving verkondigende, moord en plundering uitoefenende. Een handvol jonge, badensche rijkstroepen bestormden hun nest; burgers en boeren namen het opperhoofd en velen zijner makkers gevangen, die slechts met moeite aan de woede des volks konden ontrukt en in regters handen overgeleverd worden.

Vergeefs stak de voormalige fabriekant *Rau*, van Gailsdorf, in Wurtemberg, de vaan des oproers op. Hoe verder hij kwam, des te minder werden zijne volgelingen; de verleiden wendden den verleider den rug toe, die, door ieder verlaten, in hechtenis genomen werd. Overal legt de natie haren afkeer voor de verraderlijke woelingen eener verachtelijke partij aan den dag en zegt den mannen dank, die het vaderland voor de gruwelen der roode Republiek bewaard hebben.

Wat doen daarentegen de zoogenaamde volksmannen? Men leze de aanspraken uit de klubs van het *Deutsche* en *Holländische Hof* aan het Duitsche volk gerigt — en men zal verstomd staan over de vermetelheid en de huichelarij, waarmede het volk op nieuw tegen de meerderheid der nationale Vergadering opgehitst, en door oude leugens andermaal verblind worden moet.

De strijd op de straten en achter de hekken is verloren, de sluipmoord is gestuit, de „conventie" is in het bloed van *Auerswald* en *Lychnowski* verstikt. De vereenigde linkerzijde, in hare aanspraak tot het volk, kiest een ander veld. Zij raadt adressen van wantrouwen tegen de leden der meerderheid van de Rijksvergadering aan en verlangt nieuwe verkiezingen, onder het huichelachtig voorwendsel, om nieuwe daden van geweld te voorkomen, terwijl toch ieder moet inzien, dat juist de beweging, door nieuwe verkiezingen veroorzaakt, geschikt is, om nieuwe gewelddadigheden te veroorzaken.

Het oproer van den 18 september, dat mislukt is, wordt verloochend en men vergoelijkt het, als zijnde onbedinbaard, zonder een vast plan en alleen door den drang van het oogenblik veroorzaakt; doch wie heeft sedert lang, door woord en schrif, gestookt? Van de gruwelijke vermoording van twee afgevaardigden zwijgt de aanspraak. Deze gebeurtenis is welligt te onbelangrijk en een gevolg van den drang des oogenbliks, niet, omdat de namen der vermoorden op de doodelijke lijst stonden! Reactie! roepen de huichelaars, omdat de staat van beleg eene herhaling van de aanvallen op de nationale Vergadering en eene herhaling van de moordtooneelen belet. Reactie noemen zij de heerschappij der wet en de straf der misdaden!

Het Duitsche volk heeft de zoogenaamde volksmannen leeren kennen; zij staan ontmaskerd voor dit volk, dat zich met verontwaardiging en afschuw van hen afwendt. De natie eischt van hare vertegenwoordigers, dat zij het werk der staatsregeling zullen voltooijen, en de vrijheid en eenheid des vaderlands grondvesten, opdat het welzijn des volks gedije.

Te laat wendt zich de zoogenaamde vereenigde linkerzijde tot het door haar zoo wreed bedrogen volk. Te vroeg hebben de leden dier partij over eene gedroomde overwinning harer rotten gejuicht. Te vroeg melden Berlijnsche dagbladen, zonder tegengesproken te worden, dat *Simon* van Trier den 16den zou gezegd hebben, dat het hem weinig moeite koste, eenige leden van de regterzijde te laten doodslaan. Te vroeg meldde *Bauernschmid* in een dagblad van Weenen, dat het nu met den Rijksbestuurder en met de nationale Vergadering uit was. Te vroeg ruide *Minkus* in Silezië tot moord op. Te laat eindelijk smeekt de *Reichstags Zeitung* van *Blum*, dat men de bij *Struve* gevondene papieren zal verbranden en beroemde mannen niet zal compromitteren. Deze papieren zullen gedrukt onder het oog des volks gebragt worden, dat daaruit de namen der mannen zal vernemen, welke door de bandieten in het badensche Oberland tot hunne hoofden verkozen werden.

Gij hebt u tot het volk gewend — gij zoogenaamde volksvrienden. Maar dat volk ziet in u zijne gevaarlijkste vijanden; het verafschuwt uwe plannen en uwe wapenen; het doorziet uwe bedoelingen en zal zich voortaan door uwe schandelijke kunsten niet meer laten begoochelen.

WEENEN den 5 October.

Onze bladen zijn nog altijd onder den indruk, dien het zoo onverwachte berigt van den dood van graaf *Lamberg* veroorzaakte. De *Wiener-Zeit.* wijdt zijner nagedachtenis een artikel, waarin dit blad het lot betreurt van een man, die, vreemd aan elke politieke partij, een hem door zijnen meester opgedragen last naar gemoede en getrouw wilde uitvoeren. De rede, waarom het Oostenrijksche gouvernement bij den Keizer op het zenden van graaf *Lamberg* had aangedrongen, was, om het verder vergieten van burgerbloed te voorkomen en eenen beslissenden strijd tusschen Magyaren en Croaten te verhoeden. Om dit doel bloot te leggen, werd te gelijk met graaf *Lamberg* een manifest aan de Hongaren uitgevaardigd, dat echter ongelukkig vroeger dan de graaf te Pesth aankwam en daardoor de kamer van vertegenwoordiging in die stad in de gelegenheid stelde zich voor te bereiden en in de nachtelijke zitting, op aandrang van *Kossuth*, het manifest onwettig en den graaf een landverrader te verklaren. Gesteund door dit gedrag zijner vertegenwoordigers, behoefde het Hongaarsche volk geene aansporing, om dien lagen moord te begaan, waarvan de gevolgen langen tijd zwaar op Hongarije drukken zullen. De eerste, die een moorddadige hand aan den Keizerlijken afgevaardigde sloeg, was een jong mensch, *Lugow* genaamd.

— Men schrijft uit Pesth, d. d. 2 october: Gisteren heeft, in weerwil van een gesloten wapenstilstand, een gevecht plaats gehad. *Jellachich* wilde namelijk zijne positien veranderen, hetwelk de Hongaren in een moorddadig gevecht verhinderden. *Jellachich* moet zich teruggetrokken hebben.

In het Hongaarsche leger werden gisteren de beide broeders graven *Oedön* en graaf *Eugenius Zichy* als verraders opgehangen. Men had ontdekt, dat zij in betrekking stonden met *Jellachich*. Een der eerstgenoemden is een zwager van prins *Metternich*.

Hier ter stede heerscht eene grenzelooze verwarring. Gisteren middag werd eene volksvergadering gehouden onder voorzitterschap van het stedelijk bestuur. Er werd besloten, dat heden de weêrbare mannen tegen den vijand zouden oprukken, zoo als ook werkelijk geschied is. Op bevel der autoriteiten moeten alle winkels gesloten blijven. Onophoudelijk roffelen de trommen door de straten. Er bestaat de grootste verbittering tegen de bewoners van Weenen, en het wantrouwen is tot zoo hoogen graad gestegen, dat ieder vreemdeling hier in levensgevaar verkeert. Bereids hebben alle bemiddelde personen de vlugt genomen.

FRANKFORT den 6 October.

Door het Rijks ministerie van justitie is gisteren aan de constituerende vergadering onderworpen de aanvrage van het hof van appèl, om magtiging tot het instellen van een crimineel proces tegen de afgevaardigden *Blum* en *Gunther*, als verantwoordelijke redacteurs van de *Reichstags Zeitung*, en tot gevangenneming van de afgevaardigden *Zitz*, *Schlöffel* en *Simon* van Trier, wegens aanzetting tot oproer en tot mishandeling van tot de meerderheid behoorende afgevaardigden, en is besloten, de zaak in handen te stellen eener bij de volgende zitting te benoemen commissie van 15 leden. In de zitting van heden is de zoo evengemelde commissie benoemd geworden. Daarna overgegaan zijnde tot het behandelen van het ontwerp van wet, betreffende het beschermen van de nationale Vergadering, heeft zulks tot eene vrij onstuimige woordenwisseling aanleiding gegeven. De heer *Bincke* zich namelijk de opmerking veroorloofd hebbende, dat hij meer van menschen hield, die zich openlijk tegen de revolutie verklaarden, dan van zoodanigen, die aan de grenzen daarvan rondzweefden, zonder zich bepaald naar de regter- of de linkerzijde te wenden, trok de afgevaardigde *Schroder* zich die woorden aan, en liet de president *von Gagern* zich in zijne drift, om de rust te herstellen, het woord *schaamteloosheid* ontvallen, waarop *Rosler* hem toevoegde, dat hij zelf schaamteloos mogt wezen. De rust ten laatste weder eenigzins hersteld zijnde, is het rapport, zoo over het woord des presidents als over de uitdrukking van *Rosler*, aan eene commissie opgedragen.

— In Berlijn schijnt zich een nieuwe storm zaam te pakken, immers is er tegen den 27sten dezer eene algemeene zamenkomst uitgeschreven, van al de oppositie leden in de onderscheiden constituerende Vergaderingen van Duitschland, ten einde over het instellen van een nieuw Duitsch parlement te beraadslagen.

Van den 8sten. Ten opzigte van *Struve* en zijne medegevangenen *Blind*, *Dusar*, *Bauer* en *Trautman* verneemt men, dat, terwijl zij, ter meerdere verzekerde bewaring, naar de Pensylvanische gevangenis te Bruckzaal zijn overgebragt, te Freyburg alle aanstalten tot hunne teregtstelling voor het criminele hof worden gemaakt, en de lijsten van gezworenen worden in orde gebragt.

— Uit Weimar wordt geschreven, dat de aanschrijving van het Rijksministerie, om een scherp toezigt over de drukpers en de aanspraken, die in openbare bijeenkomsten gevoerd worden, te houden, reeds van gevolg geweest is, als zijnde kort na de ontvangst niet minder dan *veertien* personen in hechtenis genomen en aan het geregt overgeleverd geworden; de gearresteerden zijn meerendeels redacteuren van democratische bladen of hoofden van democratische genootschappen; de arrestatiën en de overlevering aan het geregt zijn onder bescherming van sterk militair geleide volbragt.

(Nadere berigten uit Duitschland.)

REVOLUTIE IN WEENEN OP DEN 6 EN 7 OCTOBER.

Weder is WEENEN het tooneel der vreeselijkste verwarring. — Twee bataillons, naar Hongarije bestemd, zouden den 6den des morgens vervoerd worden met den Noorderspoortrein, doch men verzette zich tegen hun vertrek, en nu kwam het, in de nabijheid van het Noorder stationsgebouw en in de straten der stad, tusschen de troepen en het volk, alsook tusschen de Nationale garde onderling, tot een bloedig gevecht. De spoorweg was reeds vroeg in den morgen door het volk vernield, en toen er nu soldaten en kanonnen uitrukten, om aan die buitensporigheden een einde te maken, ontstond er een hevig bloedbad, waarbij van beide zijden velen gedood werden, waaronder zelfs een generaal en verscheidene officieren. Omstreeks 12 uur was de gansche stad in volslagen oproer, en het peletons-vuur werd gedurende één uur onafgebroken voortgezet. Men vocht in de straten met grootere woede en verbittering, dan tot nu toe nog het geval was. Men heeft barricades opgeworpen. Tegen $3\frac{1}{2}$ uur heeft het schieten opgehouden, en de militairen moesten aftrekken. Deze dag is het beslissendst keerpunt in onze revolutie en men vreest voor de gevolgen. Het lijdt bijna geen twijfel, of Weenen wordt in staat van beleg verklaard. Er werd dien dag geen publieke beurs gehouden. In de effecten-societeit waren de fondsen, ten gevolge van het gebeurde, 1 pCt gedaald.

Uit een ander berigt uit Weenen van den 7den blijkt, dat de Nationale gardes en enkele leden der vrijwillige legiöenen te 6 uur op den morgen van den 6den de rails van den noorder spoorweg hadden opgebroken, ten einde de verzending der naar Presburg bestemde troepen te beletten, en toen nu de officieren hunne manschappen te voet naar Gändersdorf wilden brengen, werd ook dit verhinderd door het opwerpen van eene barricade aan de Taborbrug. Hierop volgde het gevecht, waarbij de generaal *Bredy* het leven liet, benevens 25 man van het regiment Nassau, en 5 Nationale garden. Te 3 uur rukten de pionniers met geschut in de stad, maar werden teruggeworpen. Tegen 6 uur bestormde en bemagtigde het volk het ministerie van oorlog en vermoordde den daar aanwezigen minister van oorlog *Latour*. Te $6\frac{1}{2}$ uur ontstond er een woedend gevecht bij het Tuighuis, dat, daar de verdedigers zich niet wilden overgeven, den ganschen nacht bleef aanhouden. Het volk bediende zich hier van kanonnen. De overgaaf geschiedde eerst te 7 à $7\frac{1}{2}$ uur in den morgen. De Rijks-vergadering werd permanent verklaard, en besloot tot het indienen van

een adres aan den Keizer, houdende verzoek tot verandering van het ministerie (alleen *Doblhof* en *Hornbostel* zouden aanblijven), tot het ontslag van *Jellachich*, terugname van het manifest en amnestie. Om 11½ uur bragt de met het adres belaste commissie berigt, dat de Keizer voorloopig had toegegeven, en het ministerie zoude veranderd worden. — In den morgen van den 7den werd den Rijksdag gemeld, dat de Keizer *Schönbrunn verlaten had.* Eene achtergelaten Keizerlijke proclamatie zeide, dat Z. Maj. het tot oproer geneigde Weenen ging verwisselen met een meer geschikt verblijf. — Hierop besloot de Rijksdag tot het *overnemen van de wetgevende en uitvoerende magt.* Bij het sluiten van dit berigt was gansch Weenen in de wapens, maar, behalve de spanning, alles rustig.

Over deze revolutie te Weenen schrijft men nader van den Rijn den 10 october: De berigten uit Weenen zijn zeer verontrustende. Men heeft aldaar, ter zake van het vertrek van troepen naar Hongarije, het gemeen in opstand gebragt. Een gedeelte der troepen heeft zijn pligt verzaakt. De minister van oorlog is vermoord. De Keizer is op nieuw gevlugt, en de Rijksdag heeft, terwijl het ministerie is ontbonden, zich permanent verklaard. De strijd is gevoerd tusschen de zuiver Oostenrijksche (onder het geele en zwarte vaandel) en de democratische partijen. De laatste is vooreerst meester gebleven.

Terwijl aan twee grenadier-battaillons last was gegeven, om te vertrekken, heeft zich een deel der manschap daar tegen verzet. Des niettegenstaande zijn zij gisteren, in den vroegen ochtend, uitgerukt, en door een regiment kurassiers begeleid. Aan de Donau-brug werd de manschap door gewapend landvolk opgewacht, hetwelk zich met de grenadiers verbroederde en een begin maakte met de brug af te breken. Een deel der nationale garde kwam daarbij en schaarde zich aan de zijde der soldaten, zoodat de kurassiers moesten wijken. Daarop ontstond een gevecht tusschen de grenadiers, de nationale garde en het volk aan de eene zijde, en eenige troepen der bezetting van Praag, die inmiddels waren aangekomen, aan den anderen kant, hetwelk tot op den middag in de voorstad aanhield en daarop ook in de binnenstad begon, alwaar een deel der nationale garde met sommige harer wapenbroeders, met de studenten en met het volk slaags geraakte.

In den namiddag werd het ministerie van oorlog, hetwelk slechts door 30 man troepen werd bewaakt, door de menigte aangevallen en vermeesterd. De minister van oorlog, generaal *Latour*, werd gezocht, en op het oogenblik, dat hij dacht te ontkomen, gevonden. Onmiddelijk door een ontelbaar aantal gehouwen en gestoken wonden en hamerslagen ter neder geveld, werd zijn ligchaam aan een lantaarnpaal opgehangen, en toen is nog bij voortduring op hetzelve geschoten, — terwijl zijne moordenaars uitriepen, dat aan een ieder, die met hem instemde, een gelijk lot zoude wedervaren.

Den geheelen nacht heeft het kanon- en kleingeweervuur aangehouden, en is de stormklok geluid, waaraan door het stormgelui uit de omliggende dorpen is beantwoord, terwijl van alle zijden het landvolk herwaarts stroomde. Het arsenaal is langen tijd door Nationale garde en door troepen verdedigd, doch heden ochtend door de muitende menigte overweldigd, welke zich daardoor van schietgeweer heeft kunnen voorzien. Op den middag heeft het gevecht een einde genomen, en hebben de troepen de stad ontruimd.

Het ministerie is ontbonden. De minister van justitie is, zegt men, herkend, aangehouden, en op de academische vergaderzaal gebragt. De ministers *Doblhof* en *Hornbostel* worden nog gezocht.

De Keizer en het keizerlijk gezin hebben heden het kasteel van Schönbrunn verlaten en zich op weg naar Linz begeven. De troepen, die dit kasteel bewaakten, en 8 compagniën, die nog derwaarts waren gezonden, zijn den Keizer gevolgd.

De Rijksdag heeft verschillende proclamatiën uitgevaardigd, om de menigte tot rust te vermanen. Deze vergadering heeft daarbij te kennen gegeven, dat de Keizer de benoeming van een volksbewind heeft toegezegd, met inbegrip van de ministers *Doblhof* en *Hornbostel.* Zij heeft Weenen onder de bescherming gesteld van de nationale garde, en het bevel daarvan aan haar medelid *Scherzer* opgedragen. Zij heeft tevens gelast, dat geene troepen over de ijzerbanen herwaarts zullen mogen gezonden worden.

De Weener dagbladen melden als zeker, dat de Ban van Croatie, zich niet bij magte vindende, om een aanval op Ofen te ondernemen, zich den wapenstilstand ten nutte heeft gemaakt, om met zijne hoofdmagt naar Raab te trekken, alwaar hij, met 15000 man en 33 stukken geschut, is aangekomen, en zich vervolgens naar Wieselburg heeft gewend. In elk geval werd de aankomst van het croatische leger in de nabijheid van de Oostenrijksche grenzen als zeer bedenkelijk aangemerkt.

FRANKRIJK.

PARIJS den 7 October.

In de zitting der nationale Vergadering van heden is, bij de beraadslaging over het kiezen van een *President der Republiek*, een amendement van den heer *Grevy*, volgens hetwelk het uitvoerend bewind zou worden opgedragen aan den voorzitter van den Ministerraad, welke voor onbepaalden tijd door de nationale Vergadering zou worden benoemd, met 643 tegen 158 stemmen verworpen. Gelijk lot onderging een amendement van de heeren *Flocon* en *Leblond*, strekkende om den president der Republiek door de nationale Vergadering te doen benoemen, hetwelk men met 602 tegen 211 stemmen verwierp. Door de verwerping dezer amendementen heeft de Vergadering dus de verkiezing van den president der Republiek door het geheele volk goedgekeurd. Het aangenomen artikel der grondwet luidt nu: art. 41. „Het Fransche volk draagt het uitvoerend bewind op aan een burger, die den titel van president der Republiek erlangt." Over de verdere artikelen zal in de volgende week worden gehandeld.

Zoo als wij reeds zeiden, heeft de redevoering van den heer *de Lamartine* zeer veel bijgebragt tot dezen uitslag. De Fransche bladen prijzen dan ook den dichter hemelhoog, ja een zelfs gaat zoo ver van te zeggen: „De rede van den heer *Thiers* was een minister waardig; die van den heer *de Lamartine* een president."

Over de vraag, of men terstond tot de stemming van een president zal overgaan, is men het bereids zeer oneens. Het gouvernement heeft in den *Moniteur* eene nota doen plaatsen, waarin het verklaart, onmiddelijk de stemming te zullen aanschrijven.

— Te Parijs hebben zich reeds 36,000 personen ingeschreven, om als planters naar Afrika overgevoerd te worden; dit jaar zullen er echter slechts 10 000 kunnen vertrekken.

— De gedane proefnemingen met electrisch licht hebben de aandacht van het gouvernement gewekt, dat bevelen heeft uitgevaardigd, om die wijze van verlichting op de vuurtorens toe te passen.

Van den 9den. De nationale Vergadering heeft heden het voorstel, om de keuze van een president in twee takken te doen, verworpen, en de directe verkiezing door het volk is dus aangenomen. Alleen zal de Vergadering, als er geene genoegzame meerderheid op een kandidaat gevallen is, uit die vijf, welke de meeste stemmen verkregen hebben, er een benoemen. De president moet Franschman en meer dan 30 jaren oud zijn, wordt voor 4 jaren verkozen, en is eerst na 4 jaren rustens weder verkiesbaar.

Louis Napoleon heeft in deze zitting het eerst de tribune beklommen, en er heerschte doodelijke stilte. Toen hij echter niets anders zeide, dan dat hij geen pretendent was, welke naam hem steeds voor het hoofd werd geworpen, en dat de 300,000 kiezers hem slechts als volksvertegenwoordiger gekozen hadden, maakte de stilte plaats voor gelach. Men had zeker van dien afstammeling des grooten Keizers iets meer verwacht. Zijne woorden waren duidelijk en zonder kracht. Als hij zoo voortgaat, zegt een blad, zal het getal zijner beschermers spoedig eenige nullen verliezen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 7 October.

Gisteren is hier berigt uit Edinburg ontvangen, volgens hetwelk zich daar vijf gevallen van cholera hebben opgedaan, drie van welke binnen vier en twintig uren in den dood eindigden. Dr. *Sutherland*, die naar Sunderland gegaan was, om aldaar onderzoek naar twee choleragevallen op een van Hamburg gekomen schip te doen, is door het algemeen committé van gezondheid naar Edinburg gezonden, om aldaar eene plaatselijke gezondheids-committé te vestigen en maatregelen van voorzorg te helpen nemen.

Het algemeen committé van gezondheid heeft een zeer belangrijk stuk wegens de cholera publiek gemaakt, hetwelk, onder anderen, vele raadgevingen van voorzorg behelst. De meening wordt daarin ontwikkeld, dat die ziekte, in den regel, zich niet van den eenen persoon op den anderen overplant, ofschoon de opeenhooping van vele menschen in hetzelfde locaal, vooral wanneer daar geen behoorlijke luchtstroom is, nadeelig werkt. Voorts wordt gezegd, hoe, doorgaans, de ziekte niet zóó onverwachts aanvalt, dat niet eenige maatregelen aangewend zouden kunnen worden, om haar in de beginselen te stuiten. Reinheid in de woningen en ten opzigte der kleeding, de zorgvuldige verwijdering van alle aan spoedige verrotting onderhevige en walgelijke voorwerpen, het zorgvuldig droog houden der voeten, het zeer matig gebruik van allerlei vruchten en de maag verslappende groenten, geheele onthouding van sterke dranken, en eene warme kleeding, worden, in het tegenwoordig jaargetijde, ten sterkste aangeprezen.

— Te Manfield, nabij Nottingham, heeft dezer dagen op nieuw het ergerlijke tooneel plaats gehad, hetwelk in geen beschaafd land van regeringswege behoorde toegelaten te worden, namelijk dat zekere man, met name *Freeman*, zijne vrouw aldaar, oud 18 jaren, op de markt voor 1 sh. 6 d. af 90 cents verkocht heeft.

Van den 9den. Hier ter stede zijn in de laatste dagen verscheidene gevallen van aziatische cholera voorgekomen. Een paar lijders stierven binnen weinige uren. De policiebeambten hebben last ontvangen, om oogenblikkelijk aan de hoofd-directie van policie kennis te geven van de gevallen, die in hunne districten voorkomen.

Jongstl. vrijdag is de cholera ook uitgebroken aan boord van een der pontons te Woolwich. Een der aldaar in hechtenis zittende personen werd aangetast en stierf na eene ziekte van 7 uren. Op zaturdag stierven twee anderen, terwijl zich gisteren wederom twee nieuwe ziekte-gevallen vertoond hebben, die echter tot nog toe niet door den dood gevolgd waren.

Ook te Edinburg en te Newhaven zijn weder zes of acht gevallen van Aziatische cholera voorgekomen; bij een paar derzelve is de dood gevolgd; een paar anderen zijn aan de betere hand.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 9 October.

Heden morgen hebben de twee nieuw benoemde leden van de Eerste Kamer, de heeren *Sevenstern* en *van Bylandt*, in handen des Konings de gevorderde eeden afgelegd. Te half twee uur is aan het Ministerie van binnenlandsche zaken een Ministerraad en te twee uur een kabinetsraad gehouden. Deze laatste raad heeft tot drie uur geduurd. Na afloop daarvan hebben HH. Exc. de Ministers van buitenlandsche zaken en van oorlog zich naar de Eerste Kamer begeven.

Men verzekert, dat nu weldra, zoodra de wijzigingen in de Grondwet zullen worden afgekondigd, een definitief Ministerie zal worden gevestigd. Men wil weten, dat *niet* al de tegenwoordige tijdelijke Ministers in het definitive zullen optreden.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn van de dubbele Tweede Kamer ontvangen de twaalf ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der Grondwet. Die ontwerpen zijn verzonden naar de Afdeelingen, die zich morgen met de overweging dier voordragten zullen bezig houden. Zij zal daarover, naar men verwacht, spoedig beraadslagen, en wanneer zij ze aanneemt, gelijk men dit te gemoet ziet, dan zal de tegenwoordige belangrijke zitting der Staten-Generaal, van 1847—1848, in den loop dezer week worden gesloten.

Ingevolge de voorschriften der nieuwe Grondwet, en overeenkomstig art. 1 van het voorloopig kies-reglement, zal aanstaanden maandag, den 16 dezer, de gewone vergadering der Staten-Generaal, zittingjaar 1848, worden geopend. Men verzekert, dat zij zich met de vestiging der Kamers, de verkiezing van eenen voorzitter enz., zullen bezig houden, enkele noodzakelijke en spoed vereischende ontwerpen afhandelen en alsdan onverwijld uiteengaan. Men rekent, dat de nieuwe Kamers, gekozen en zamengesteld op de wijze, als bij het voorloopig kies reglement is bepaald, in den loop der maand december, en alzoo vóór het einde des jaars, plegtig door den Koning zullen worden geopend; terwijl de beide Kamers, die aanstaanden maandag zullen bijeenkomen, alsdan van regtswege zullen ophouden te bestaan.

Van den 10den. Prins *Hendrik* is heden morgen naar het Nieuwe Diep vertrokken, ten einde de schepen in oogenschouw te nemen, welke de troepen naar Batavia zullen overvoeren. Z. K. H. wordt aanstaanden donderdag in de residentie terug verwacht. Bij gunstigen wind zullen op morgen bereids eenige schepen, bemand met troepen, van den Helder uitzeilen.

Van den 11den. De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden de geheele Grondwet AANGENOMEN.

AMSTERDAM den 9 October.

Heden middag te één uur aanvaardde de hoogleeraar *Martinus des Amorie van der Hoeven*, phil. theor. mag., litt. hum. Juris Rom. et Hod. Doctor, zijn hem onlangs opgedragen professoraat in het Romeinsche en hedendaagsche regt, met het uitspreken eener plegtige redevoering in de groote gehoorzaal van het athenaeum.

Het onderwerp, dat de spreker zich ter behandeling had voorgesteld, was: *de arte recte gerendi muneris professorii*, d. i.: *over de kunst, om de betrekking van professor naar behooren te vervullen.* In eene belangwekkende redevoering ontwikkelde spreker dit gevoelen, waarvan de kennis zoo hoogst belangrijk is tegen over jonge lieden, waarvan verre het grootste gedeelte, zich van de schoolsche banden ontslagen en als het ware van eene zekere voogdij ontheven ziende, de studiën laat varen, om zich aan allerlei vermaken over te geven. En toch is eene gedurige oefening, eene onophoudelijke studie een onontbeerlijk hoofdvereischte, want even als een elk, die zich voortdurend blijft toeleggen, bijna zeker zijn kan tot eene gewenschte kennis te geraken, zoo is ook die kennis onmogelijk te verkrijgen voor hen, die, steunende op de van de natuur ontvangene gaven, hunne studiën laten varen. Tot het onderwerp zelf toetredende, zeide spreker, dat het eerste vereischte, om de lust tot studie aan te wakkeren, daarin bestaat, hun eene warme liefde in te boezemen voor de wetenschappen, welke zij moeten beoefenen. Men zorge daarom zich niet bij dorre, langdradige mededeelingen te bepalen, maar het aangename met het nuttige te vereenigen, en daardoor daar, waar die liefde bestaat, haar aan te wakkeren, daar, waar die niet is, haar op te wekken. Een ander vereischte, dat dadelijk met het eerste zamenhangt, bestaat daarin, dat de leeraar zelf van die liefde der door hem te onderwijzen wetenschappen doordrongen zij, zonder deze toch zal hij haar onmogelijk aan anderen kunnen mededeelen. Ten derde is eene grondige behandeling der wetenschap, welke men wil onderwijzen, een hoofdvereischte; men behoort daarvan alvorens een algemeen en juist overzigt te geven en hare strekking aan te wijzen. Men moet niet eer de werken van *Livius* in handen geven, alvorens *Eutropius* behandeld is, zich niet met de Romeinsche regtsgeleerde werken bezig houden, dan na een goed begrip gegeven te hebben der pandecten van *Justinianus.* Overigens moeten aan de studenten de bronnen worden aangewezen, waaruit zij zelve putten kunnen, omdat vooral het doel is, hen tot zelfstandige mannen te vormen, die aan zich zelven kunnen voldoen. De leeraren moeten als het ware eene zekere geestelijke verloskunde bezitten, zij moeten de gedachten hunner leerlingen ontwikkelen, om die daarna vruchtbaar te maken.

— Blijkens eene bij de heeren Gouverneurs der provincien ontvangene missive van Z. Exc. den tijdelijken Minister van Binnenlandsche Zaken, verlangt het departement van financien, *zoo spoedig mogelijk*, bekend te worden gemaakt met het bedrag, hetwelk jaarlijks uit de gemeentefondsen aan tractementen of vaste belooningen wordt uitbetaald.

Dien ten gevolge zijn de plaatselijke besturen verzocht, om hem te doen toekomen eene opgave, aanwijzende het gedachte bedrag voor hunne stad of gemeente, zoodanige als hetzelve zal blijken te zijn volgens de ter zake uitgetrokken posten op de begrooting hunner stad of gemeente voor den jare 1848.

— Te Aalten is, bij gelegenheid eener vergadering van leden der Geldersche landbouwmaatschappij, eene wedploegerij gehouden. Een Graafschapsche verbeterde ploeg zonder voorstel werd vereerd aan den besten ploeger, en aan den naastbijkomende een grondroerder of ondergrondsploeg van hoogst eenvoudige zamenstelling. Daarna is onder de leden een verbeterde Brabandsche of Vlaamsche voetploeg met gegoten ijzeren zoolbalk verloot. Hier is dus door de zorg der leden hoogst waarschijnlijk de kiem gelegd tot de zoo noodzakelijke verbetering in de aldaar gebruikelijke raderploegen: want niet alleen werden de verbeterde ploegen vertoond, maar ook werd daadwerkelijk aan de talrijk toegestroomde menigte bewezen, dat deze werktuigen tot de voortreffelijkste in hunne soort behoorden.

— Uit Tiel, van den 6 october, wordt het volgende gemeld: Zelden heeft in deze stad zoo groote handel in aardappelen plaats gehad als thans; langs de geheele uitgestrektheid der kade ziet men steeds eene menigte schepen in lading liggen en onophoudelijk aardappelen aanrijden en afleveren. De goed uitgevallen oogst van die vrucht in de omstreken dezer stad, en de uitmuntende hoedanigheid derzelve zijn oorzaak, dat zij zeer gezocht zijn. Naar wij vernemen, zijn reeds in dit jaar 30,827 mud verkocht en verscheept, en blijft er steeds groote vraag naar meer.

Van den 10den. Naar men verneemt, zijn de schepen, die onlangs door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn bevracht, bestemd tot het overvoeren van militairen naar Oost-Indië.

Van den 11den. De *Staats-Courant* van heden bevat het gewone programma der plegtigheden voor de opening van de vergadering der Staten-Generaal op aanstaanden maandag. Men weet reeds, dat die opening door Z. Maj. in persoon zal geschieden.

— Naar wij vernemen, is de hoogleeraar mr. *C. A. den Tex* voornemens, in de volgende week eenen cursus te openen over de staatshuishoudkunde voor alle ingezetenen dezer stad, die belang stellen in deze wetenschap en lust gevoelen voor hare beoefening.

— Uit een' partikulieren brief van Batavia, van den 8 augustus dezes jaars, over Southampton alhier ontvangen, wordt ons het volgende uittreksel medegedeeld:

„Over geheel Java en ook op de buitenposten is het rustig, doch het Indische leger wordt met ruim 2000 inlandsche manschappen versterkt; men bouwt kazernen en er worden batterijen bij Batavia aangelegd; het oude fort tusschen Weltevreden en Buitenzorg zal eene belangrijke bezetting bekomen, de grachten worden uitgediept en de wallen in goed verdedigbaren staat gebragt; men wil tegen alle onverhoopte en onverwachte aanvallen op zijne hoede zijn.

LEYDEN den 10 October.

Heden overleed alhier, ten gevolge van langzame verzwakking, in hoogen ouderdom, de hoogel. heer *Jacob de Gelder*, gedurende vele jaren hoogleeraar in de wiskunde aan onze hoogeschool. Hij was een uitnemend geleerde en in alle opzigten een verlicht mensch.

LEEUWARDEN den 7 October.

Naar wij vernemen, wil thans de heer *v. Boelens*, die voor eenige weken bij rekwest zijn ontslag van Z. Maj. den Koning had verzocht, als burgemeester dezer gemeente, geen gevolg aan hetzelve gegeven hebben, maar zal Z. E. Achtb., ten minste tot expiratie der 6 jaren, die betrekking blijven waarnemen. Omtrent het verzoek der heeren *Waller* en *Bolman*, om als wethouders te worden ontslagen, wordt gemeld, dat eerstgemelde reeds het voorbeeld van den heer *v. Boelens* heeft gevolgd.

— Men schrijft uit *Joure*, d. d. 5 october: Als eene bijzonderheid kan gemeld worden, dat sedert den 18 julij 1848 *niemand* te *Joure*, een vlek met eene bevolking van ruim 2500 zielen, is overleden, en dat in de maand augustus jongstl. slechts *één* persoon in de gansche grietenij *Haskerland*, tellende ruim 5000 zielen, is overleden.

ASSEN den 9 October.

Er is weer sprake van het aanleggen van een spoorweg door deze streken. Het plan is van Engelsche ondernemers, en strekt om van Harlingen naar de Nieuwe Schans, met een zijtak door Drenthe naar Utrecht, een spoorweg aanteleggen, die, in verband gebragt met reeds bestaande Duitsche spoorwegen, tot eene verbinding der Noordzee met de Middellandsche zee en daardoor, onder andere voordeelen, ook tot bespoediging van den Indischen overlandpost zou leiden. De ontwerpers verzekeren de tot daarstelling van dien spoorweg benoodigde fondsen, geraamd op *f* 40,000,000, te zullen kunnen bijeenkrijgen, en hebben reeds stappen tot verkrijging der concessie gedaan en met autoriteiten alhier zich in betrekking gesteld.

— In de Wijk is mede de longziekte uitgebroken onder de runderen van de wedw. *C. v. d. Wetering*, die omstreeks 50 runderen zoo groot als klein bezit. Ook hier zijn de noodige voorzorgmaatregelen tegen verdere verspreiding genomen. Zoowel bij de zieke als bij de gezonde runderen, die met de zieken in aanraking zijn geweest, wordt het aderlaten als voorbehoedmiddel en als geneesmiddel aanbevolen.

— Heden heeft de arrondissements-regtbank te Assen uitspraak gedaan in zake tegen *David Philips van Rhijn*, beschuldigd van opligterij door middel van omruiling van een huurlot, waardoor hij zich in het bezit van *f* 8,500 zou hebben gesteld, en hem vrijgesproken bij gemis van wettige bewijsmiddelen. Zijne verdediging is door den heer mr. *C. Hiddingh* voorgedragen. Men verneemt, dat het openbaar ministerie van het vonnis zal appelleren.

GRONINGEN den 12 October.

Heden heeft de hoogleeraar W. MUURLING het rectoraat der hier gevestigde hoogeschool overgedragen aan den hoogleeraar F. C. DE GREUVE, na het houden eener plegtige redevoering: *de antiquissimae Ecclesiae in Nederlandia Reformatae principiis vere Christianis, postea quidem oppressis, nostris autem temporibus iam denuo recuperantibus*; dat is: *Over de echt Christelijke beginselen der oorspronkelijke Nederlandsche Hervormde kerk, met aanwijzing, hoe zeer die naderhand verdrongen zijn, doch in onzen tijd weer algemeen in derzelver waarde beginnen erkend en gevolgd te worden.*